

“ ”

د اسلامي اهارت او ترکمنستانی مسوولینو
په حضور کې ټاپې او یوشمېر نورې
پراختیاې پروژې پرانیستل شوې

ارزش اقتصادي و تجارتی لین دوم سرک
کابل-غزني

An Overview of the Importance of the Tourism
Industry in the National Economy

میاکتنی
ابادی

دریېم کال
ربيع الثاني - ۱۴۲۶ هـ

۱۲
نه

ABAADI

دَوْلَةُ الرَّئِسِ الْعُالِيِّ اقْتَصَادِيٌّ مَعَاوِنَيْتُ
Deputy PM for Economic Affairs Office
دَ مَطْبُوعَاتُو رَيْاستُ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مِيَاثِنِي
بَارِدٌ
دَرِيمَكَال
رِبَعُ الثَّانِي - ١٤٤٦ هـ

د ریاست وزراء اقتصادي معاونیت

د امتیاز خاوند:

مولوی عبدالله عزام، مولوی ذبیح الله ناصر، امان الله حنیفی
او فضل ولی شیرانی

کتنپلاوی:

مولوی خالق داد تقی

مسئلول مدیر:

احمدشاه راشد

هرستیال:

عطاء الرحمن سعید

دیزاینر:

مسیح الله عطایی

فوټوژورنالیست

✉ info@baheer.af ☎ +93782226546 بهیر مطبعه -

🌐 baheergroup.com

ربيع الثاني - ۱۴۴۶ هـ ق

چاپ:

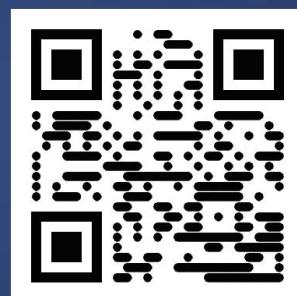
نېټه:

۹ مرمرینه ماڼۍ، ملک اصغر څلورلارې، کابل

📞 0202107500

✉ media@dpmea.gov.af

🌐 dpmea.gov.af

◀ د مجلې له مقالو او انکورونو څخه گټه اخیستنه د سرچینې په ذکر کولو سره جواز لري.

◀ استفاده از مقالات و تصاویر مجله با ذکر مآخذ مجاز است.

لپ لپاک

سرايکنه

۱

غ و ج

۷ - ۲

د پروژو پرائیستې

۱۹ - ۸

لیدنې کتنې او انفوگرافیکونه

۲۷ - ۲۰

د اقتصادي موضوعاتو اړوند لیکنې

۴۸ - ۲۸

English Section

1-12

سرایکنه

خپلې اړتیا وړ انرژي ترلاسه کولای شي. له دې سره جوخت به افغانستان له دې پلوه چې یاده پروژه يې له خاورې تیرېږي په ګلنې ډول په میليونونو ډالر عواید ترلاسه کړي، زرگونو کسانو ته به د کار زمينه برابره او په اقتصادي وده کې به رغنده رول ترسره کړي.

د تاپې پروژې ترڅنګ ځینې نوري پراختيابي پروژې هم شته چې له دې پروژې سره یوځای یې چاري پیل شوې. افغانستان ته د ریل پټلی غڅول، د نوري فایبر پروژې بشپړول او یوشمېر نورو پراختيابي پروژو پلانونه هم په نظر کې نیول شوې دي. د ریل پټلی په غچښدو به د افغانستان سوداګرۍ پراخه او خپل تولیدات او محصولات به په اسانۍ سره تر نړیوالو مارکېټونو پورې ورسوي او هم به پر هغو هېوادونو له متکي کېدو څخه خلاص شي، چې په یوه او بله بهانه د افغانستان د سوداګرۍ او ترانزيټ پر وړاندې خندونه جوړوي. د نوري فایبر پروژه چې له تاپې سره یوځای پیل شوه، په بشپړدو سره به یې افغانستان وکولای شي د سیمې د اقتصادي بدلون یوه مهمه برخه وګرخي. ددې پروژې له عملې کېدو وروسته به افغانستان د بربښایي سوداګرۍ، بانکوالي او په انلاین ډول د زده کړو په برخه کې پرمختګ وکړي. نوري فایبر به نه یوازې په افغانستان کې زیربنایي پرمختګونه رامنځته کړي، بلکې د سیمې له هېوادونو سره به د اقتصادي اړیکو د پراختیا او ټکنالوژۍ په برخه کې د اوردمهالو همکاریو زمينه هم برابره کړي. افغانستان به له دې پروژې ګټه پورته کړي او د نړۍ له پرمختللو هېوادونو سره به سیال شي. د نوري فایبر د زېربناؤو پراختیا به وکولای شي د انټرنېټ د کیفیت او نه لاسرسی ستونزه تر ډېرہ بريده هواره او انټرنېټ به په ملي کچه د خلکو له پاره د لاسرسی وړ وګرخوي. دا ټولې پروژې به د افغانستان په اقتصادي پرمختګ کې مهم رول ترسره او د اقتصادي تیکاو له پاره به لار پرائیزی.

په افغانستان کې د تاپې ګازو نلليکې او یوشمېر پراختيابي پروژو عملې چاري د روان ۱۴۰۳ المريز کال د وري میاشتې په ۲۱ مه نېټه پیل شوې. په هغو مراسمو کې چې له همدې امله د ترکمنستان په سرحدې سليم چشمې ماري سيمې کې جوړ شوې وو، د افغانستان اسلامي امارت رئيس الوزراء محترم ملا محمد حسن اخوند، د ریاست الوزراء اقتصادي مرستیال محترم ملا عبدالغني برادر اخوند، د کابینې یوشمېر محترمو غرو، د ترکمنستان ملي مشر محترم قربان قلي بردي محمدوف او د یاد هېواد حکومتي مسوولينو ګډون کړي وو. ویناوالو د افغانستان په خاوره کې د تاپې پروژې د عملې چارو پیل یوه تاریخي ورڅه وبلله او وې پیل چې له ګلونو ځند وروسته دا پروژه پیل شوه. ځینو بیا په خپلو خبرو کې دې ټکي ته اشاره وکړه چې دا ډول پروژې پر دواړو هېوادونو سربېره د سیمې له پاره هم مهمې دي.

اسلامي امارت له هرڅه وړاندې د افغانستان د اقتصادي پیاوړتیا لپاره خپلې هلې څټکې کړي دي او په دې برخه کې له ټولو هغو لارو چارو ګټه پورته کوي چې د افغانستان اقتصاد ورسره پیاوړی کېداي شي. په دې برخه کې یوه هم تاپې پروژه ده چې اسلامي امارت یې عملې کېدو ته زمن و او پر دې بريالي شو چې عملې چاري یې پیل کړي. تاپې پروژه نه یوازې د افغانستان له پاره بلکې د سیمې لپاره هم یوه مهمه پروژه ده. د ترکمنستان ګاز چې د افغانستان له لاري پاکستان او هند ته لېردول کېږي، په سيمې کې د انرژي د همکاري یوه نوي بېلګه ده. دغه پروژه به د سیمې هېوادونو ترمنځ همکاري زياته کړي او د انرژي د لېرډ او په نړیوالو بازارونو کې د ګډون نوي فرصتونه به برابر کړي. پاکستان او هند چې د انرژي له کمنېت سره مخ دي، په دې پروژه کې د

د ملي تدارکاتو کمیسیون او د تخارکی کمپټې

غونډې

ملي تدارکاتو کمپسیون د شاوخوا

لس میلیاردو افغانیو په ارزښت

یوشمېر پروژې منظورې کړې

د ریاست‌الوزراء اقتصادي مرستیال محترم ملا عبدالغني برادر اخوند په مشري، ملي تدارکاتو کمپسیون د شاوخوا لس میلیاردو افغانیو په ارزښت د ۱۲ پروژو قراردادونه منظور او د ۱۵ هغو تعديل کړل. د ملي تدارکاتو کمپسیون نوبتي غونډي ته چې د روان ۱۴۰۳ لمریز کال د تلي میاشتی په ۱۴ مه نېټه په مرمرینه مانۍ کې جوړه شوې وه، له اجندا سره سـم ۳۰ پروژې د منظوري لپاره وړاندې شوې، چې له جملې یې ۱۲۵ پروژو قراردادونه منظور، د ۱۵ تعديل، د یوې لغوه او د دوو پروژو د قراردادونو د قېمتونو په اړه تاکل شویو کمېتو ته دنده وسپارل شو، خو له ګتونکو شرکتونو سره بیاخلي مذاکرات ترسه او خپل راپور د ملي تدارکاتو کمپسیون مشرتابه ته وړاندې کړي.

په منظور شوو او تعديل شوو پروژو کې د کندهار، زابل او نیمروز ولايتونو د پوهنتونونو د لیلیو د ودانیو د پاتې ساختمني چاري بشپړول، د کندهار ولايت د احمدشاه بابا نړیوال هوایي ډګر بیارغونه، په بادغیس ولايت کې د قیصار - لامان ۲۵ کیلومتره سېک د پاتې چارو اساسی جوړونه، د حیرتان - مزارشریف او سپنې پتلې د ریلی او غیر ریلی تاسیساتو بیارغونه، د کابل بنار حینې داخلی سېکونه او یوشمېر نورې پروژې شاملې دی چې د اسلامي امارت له لوري تمویلېږي.

طرح اعمار مارکیت تجاری در شهر کابل مورد تایید قرار گرفت

را مورد تایید قرار گرفت و غرض منظوری به کمیسیون اقتصادی راجع گردید.

همچنان برای ارزیابی همه جانبه طرح اعمار مارکیت های تجاری در ولایت های سرپل و جوزجان کمیته های جداگانه موظف گردید تا پس از ارزیابی گزارش خود را در وقت معین به کمیته سرمایه گذاری بین الوزارتی ارایه نمایند.

جلسه‌ی نوبتی کمیته سرمایه گذاری بین الوزارتی که بتاریخ ۱۰ میزان سال ۱۴۰۳ هجری خورشیدی در قصر مرمرین برگزار شده بود، طبق اجندا به جلسه، طرح اعمار مارکیت های تجاری در ولایت های کابل، سرپل و جوزجان ارایه گردید.

پس از بحث همه جانبه از سوی کمیته سرمایه گذاری بین الوزارتی طرح ساخت مارکیت تجاری در شهر کابل

طرح احداث شش کمپلکس نمایشی و ترویجی زراعتی مورد تایید قرار گرفت

در جلسه طرزالعمل نحوه استفاده از چوب جنگلات طبیعی و محصولات فرعی جنگلات در کشور که از سوی وزارت زراعت، آبیاری و مالداری پیشکش گردیده بود، مورد بحث و بررسی قرار گرفت. پس از بحث همه جانبی طرزالعمل یاد شده با در نظرداشت نظریات کمیته تحقیکی کمیسیون اقتصادی مورد تایید قرار گرفت و برای تصمیم گیری نهایی به کمیسیون اقتصادی راجع گردید. بر اساس این طرزالعمل از قطع کردن جنگلات در کشور جلوگیری و برای احیای دوباره آن گام‌های عملی برداشته خواهند شد.

در جلسه‌ی نوبتی کمیته تحقیکی کمیسیون اقتصادی از سوی وزارت زراعت، آبیاری و مالداری طرح اعمار شش کمپلکس نمایشی و ترویجی زراعتی را در ولایات هرات، هلمند، ننگرهار و بلخ ارائه شد. پس از بحث و بررسی همه جانبی، این طرح با در نظرداشت نظریات کمیته تحقیکی کمیسیون اقتصادی مورد تایید قرار گرفت و برای تصمیم گیری نهایی به کمیسیون اقتصادی ارجاع گردید. این کمپلکس‌ها توسط وزارت زراعت، آبیاری و مالداری در ۴۵۰۰ جریب زمین با هزینه ۵۴۹ میلیون افغانی ساخته می‌شود. همچنان

د اوبلن گاز

د تأسیساتو جوړولو کړنلارې او د
کانونو سکتور د عوایدو پالیسی ته
د تایید نظر ورکړل شو

کمپسیون د تختنیکي کمپتی له لوري د راغلو تعدیلاتو په نظر کې نیولو سره د اوبلن گاز د تأسیساتو جوړولو کړنلارې ته د تایید نظر ورکړل شو او د منظوری په موهه اقتصادي کمپسیون ته راجع شوه. د دې کړنلارې له مخې به د اوبلن گاز توزیع کوونکي ټول امارتی او خصوصي شرکتونه د گازو ذخیرې له بشارونو او د ګنې ګونې له ځایونو وباسی او د دغه کړنلارې مطابق به په تولو معیارونو برابر نوي تأسیسات جوړوي.

همدارنگه په غونډه کې د کانونو او پېرولیم وزارت له لوري د کانونو سکتور د عوایدو پالیسی د مسودې په اړه هم بحث وشو. له تفصيلي بحث وروسته د یادې پالیسی په اړه د تایید نظر ورکړل شو او د منظوری په موهه اقتصادي کمپسیون ته راجع شوه.

د اقتصادي کمپسیون د تختنیکي کمپتی نوبتي غونډه په مرمرینه مانۍ کې ترسه او له اجنبایا سره سم د اوبلن گاز د تأسیساتو جوړولو پر کړنلارې، د کانونو سکتور د عوایدو پالیسی پر مسودې او همدا راز یوشمېر نورو موضوعاتو بحث وشو.

په غونډه کې تر هر اړخیزې ارزونې وروسته د اقتصادي

د مليٽ تدارکاتو کمیسیون له جوړې دو بیا تر دی مهاله د
شاوخوا ۸۰ میلیاردو افغانيو په ارزښت ۲۹۰ بېلاپلې پروژې
منظوري شوي دي.

سکتورونه

- » او بو مدیریت
- » کرنه
- » مخابرات
- » او نوری برخې

- » زپربنا
- » د کلیو پراختیا
- » ترانسپورت
- » روغتیا
- » برپښنا

- تموبیل ګونکی:
د افغانستان اسلامي امارت
- د پروژو پلې کولو ځایونه:
بېلاپلې ولايتونه

- مجموعی بودیجه:
شاوخوا ۸۰ میلیارده افغانی

- د پروژو شمېر:
۲۹۰

د پروژو پرانیستې

د اسلامي امارت او ترکمنستانی مسؤولینو په حضور کې ټاپي او يوشمېر نوري پراختيابي پروژې پرانیستل شوې

پروژو د کار د پیل پرانیسته وشوه.

د یادونې وړ ده چې د ټاپي گازو نلليکه هغه سيمه بيزه پروژه ده چې د افغانستان له لاري د ترکمنستان گاز پاکستان او هند ته لېږدو. د ډګه نلليکه ۱۸۱۴ کيلومتره اوړدوالي لري او د لېږد کلنی ظرفیت یې ۳۳ ميليارد متر مکعب ته رسپړي او همداراز د ترانزيټ له درکه یې افغانستان ته په کلنی ډول شاوخوا ۴۵۰ ميليون ډالره فيس ورکول کېږي.

د افغانستان اسلامي امارت د رئیس الوزراء محترم ملا محمد حسن اخوند، د ریاست الوزراء اقتصادي مرستیال محترم ملا عبدالغنى برادر اخوند، د کابینې يوشمېر محترمو غړو، د سکتوري ادارو مسؤولینو او د ترکمنستان ملي رهبر محترم قربان قلې بردي محمدوف، د ډګه هېواد د کابینې محترمو غړو او د سکتوري ادارو مسؤولینو په حضور کې د روان ۱۴۰۳ لمريز کال د وري مياشتې په ۲۱ مه نېټه د افغانستان او ترکمنستان ترمنځ د ټاپي او يوشمېر نورو پراختيابي

تایپ

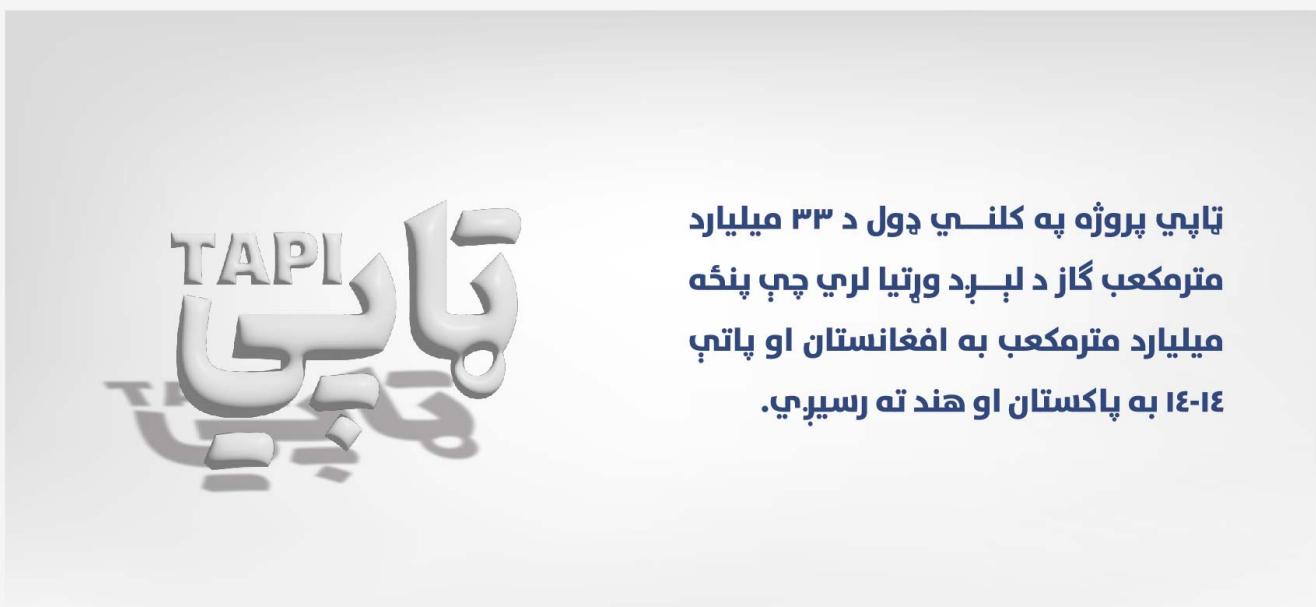

ټاپي پروژه چې له ترکمنستان څخه افغانستان، پاکستان او هند ته طبیعی گاز انتقالو، په عملی کېدو سره به یې افغانستان د مرکزی او سوپلي اسیا ترمنځ پر اقتصادي دهليز بدل شی.

ټاپي د ګازو نالیکه ۱۸۴ کیلومتره اوږدوالي لري چې شاوخوا ۸۱۶ کیلومتره يې په افغانستان کې له هرات، فراه، نیمروز، هلمند او کندهار ولايتونو څخه په تېربدو سره، پاکستان او په پاڼي کې هند ته رسیرې.

ټاپي پروژه په ګلني د جول د ۳۳ ميليارد مترمکعب ګاز د لېږد وړتیا لري چې پنځه ميليارد مترمکعب به افغانستان او پاتې ۱۴-۱۴ به پاکستان او هند ته رسیرې.

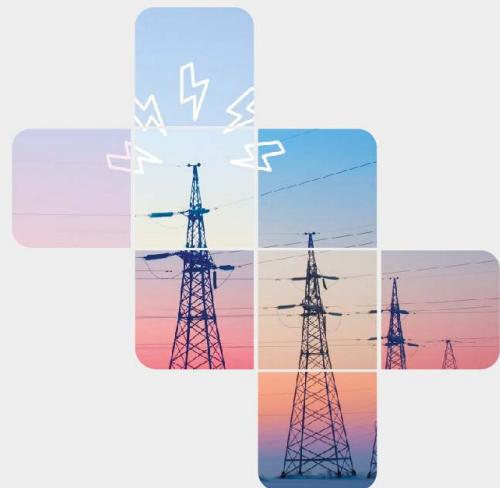
د تاپي پروژې له بشپړېدو وروسته به افغانستان په کلنۍ چول له دې پروژې څخه شاوخوا ۴۰ میلیون ډالره ترانزيتی فیس ترلاسه کوي.

د تاپي ترڅنګ به تاپ پروژه هم پیل شي

﴿ تاپ: له ترکمنستان څخه د افغانستان له لارې پاکستان ته د ۰۰۰ کيلو ولټ هزې غدول:

﴿ په کلنۍ چول ۱۱ میلیون ډالر عواید ترلاسه کول;

﴿ په هرات، فراه او کندھار کې د بربېښنا وېش سب ستېشنونو جوړول.

له تاپي سره به یوکاڼي د اوسيپني پېلاني پروژه هم پیل شي

د افغانستان رېل کربنې ملي شبکه د پاکستان او ترکمنستان له اوسيپني پېلاني شبکې سره نېښلول.

نوري فايبر پروژه

چې له تاپي پروژې سره هم مهاله به پیل شي

افغانستان به د ډيجيټلي او ورېښمو لارې په عملی کولو سره گاونډي او د سيمې ھېوادونه له یو بل سره وښلوسي.

د تاپي پروژې اقتصادي ګټې

د دې پروژې په عملی
کېدو سره د سوداګرۍ
پراختیا؛

له دې پروژې سره يو
څای د بربننا انتقال، د
ریل پتلې او نوري فایبر
پروژو عملی پیل؛

د دې پروژې له ګازو
څخه په استفادې د
کیمیا وي سړې
تولیدول؛

په افغانستان کې د
لا زیاتې بهرنۍ
پانګونې جذب؛

په کال کې د شاوخوا
۴۵ میلیون ډالرو
ترانزيتې فیس
ترلاسه کول؛

د سیمې په اقتصادي
ثبات او سیمه بیز اتصال
کې رغنده رول لوبلو؛

د زېربناؤو جوږدل؛

زړگونو کسانو ته د کاري
زمینې برابرېدل.

د سیمې هېوادونو
ترمنځ د ترانسپورتې
اړیکو پراختیا؛

ارزش اقتصادی پروژه تاپی

توسعه تجارت با اجرای
این پروژه؛

جذب سرمایه گذاری
خارجی بیشتر به
افغانستان؛

ایجاد نقش
سازنده در ثبات
اقتصادی و
اتصال منطقه؛

ساخت زیربنایها در کشور؛

همراه با این پروژه، اجرای
پروژه های انتقال انرژی
برق، راه آهن و فایبر نوری؛

تولید کودهای کیمیاوى با
استفاده از گاز اين پروژه؛

سالانه دریافت فیس
ترانزیتی حدود
۴۵۰ میلیون دالر؛

تامین گاز مورد
نیاز کشور؛

توسعه روابط ترانسپورتی بین
کشورهای منطقه؛

تهیه زمینه کار برای
هزاران نفر.

تاپی TAPI

گام دیگر در بخش مدیریت آب کشور؛

بند عمری در ولایت زابل به بهره برداری سپرده شد

بتاریخ پنجم ماه میزان سال جاری خورشیدی محترم ملا عبدالغنى برادر آخند معاون اقتصادی ریاست الوزراء بند توری ولایت زابل، که به تازهگی از سوی مقام عالی ریاست الوزراء به بند عمری نامگذاری گردیده، به بهره برداری سپرده شد.

فوايد:

کنترول سیلاب های موسمی؛

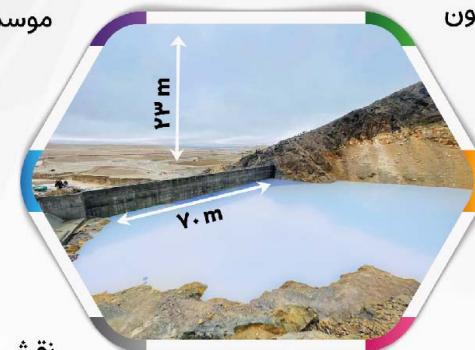
ذخیره کردن ۲.۹ میلیون متر مکعب آب؛

تقویهی ذخیره آب های زیرزمینی؛

تولید ۶۱ کیلو وات برق؛

نقش مهم در حفظ محیط زیست.

آبیاری ۵۶ هکتار زمین زراعی؛

تمویل کننده:

امارت اسلامی افغانستان

هزینه مجموعی:

۱۲۷ میلیون افغانی

او د دغې پروژې پلي کول يې د اوبو مدیریت، کرنې او د اقتصاد د پرمخنځ لپاره ارزښتمن ګام ياد کړ.

د دي بند د سروي او ډيزاین چاري د عاليقدر اميرالمؤمنين شيخ صاحب حفظه الله د حکم پر اساس د ملي پراختیا شرکت له لوري پیل او پر تاکلي وخت به پای ته ورسیږي.

د اغاجان بند پروژه د ارزگان ولايت په چنارتلو ولسوالۍ کې موقعیت لري چې د موسمی سېلابونو د کنټرول، د کرنیزو څمکو خړوبولو او د څمکې لاندې اوبو د تقویې لپاره تطبیق کېږي. دغه بند خه د پاسه ۷۰ میلیون متر مکعب اوبو د ذخیره کولو ظرفیت لري چې ۷ زره هكتاره کرنیزو څمکه به خړوبه کړي.

د اغاجان بند

د تفصيلي ډيزاین او امكان سنجي مطالعې

د ترسره کولو پروژه پرانیستل شوه

د ریاست الوزراء اقتصادي مرستیال محترم ملا عبدالغني برادر اخوند له لوري د روان لمريز کال د تلي مياشتې په ۷ مه نېټه په ارزگان ولايت کې د اغاجان بند د تفصيلي ډيزاین او امكان سنجي مطالعې د ترسره کولو پروژه رسميًّا پیل شوه.

د ریاست الوزراء اقتصادي مرستیال محترم ملا عبدالغني برادر اخوند د دغې پروژې د پرانیستې پرمهاں په اوسينيو شرایطو کې د اوبو مدیریت مهم وباله

کار اعمار لین دوم سرک کابل - غزنی آغاز گردید

سرک کابل-غزنی پل اساسی میان مرکز و جنوب است که در نتیجه فعالیت های تجاری آسان تر، زمان و مصارف ترانسپورتی اموال کاهش می یابد و تسهیلات بیشتر برای مسافران فراهم خواهد شد.

به گفته محترم ملا صاحب، ده ها فرصت کاری جدید در مسیر راه ایجاد و این سرک باعث تقویت روابط تجاری میان کابل و غزنی خواهد شد.

معاون اقتصادی ریاست وزراء افزود که شاهراه کابل - قندھار علاوه بر اتصال مرکز و جنوب، مسیر تجاری ما را به ایران، پاکستان و سایر کشورها تقویت خواهند کرد. محترم ملا صاحب از شهروندان خواست تا در تکمیل این پروژه ملی همکاری نمایند تا کارهای آن به وقت معین به پایه اکمال برسد. وی همچنان از شرکت قراردادی این پروژه خواست تا به کیفیت این پروژه توجه نماید.

قابل یادآوری است که لین دوم سرک کابل - غزنی ۱۱۱ کیلومتر طول، ۹ پل و ۵۹۴ پلچک دارد که کار اعمار آن در مدت تعیین شده تکمیل خواهد شد.

از سوی محترم ملا عبدالغنى برادر آخند معاون اقتصادی ریاست وزراء بتاریخ ۲۰ م سنبله سال جاری خورشیدی کار فاز اول و دوم لین دوم سرک کابل-غزنی از کابل الی منطقه دشت توب و لسوالی سیدآباد ولایت میدان وردگ افتتاح شد.

در مراسمی که به همین منظور تدویر گردیده بود، محترم ملا عبدالغنى برادر آخند معاون اقتصادی ریاست وزراء و برخی دیگر از مسئولین امارتی اشتراک داشتند. معاون اقتصادی ریاست وزراء در این مراسم افتتاحیه گفت، سرمایه گذاری در زیربنای ترانسپورتی و مواصلاتی یکی از اقدامات اساسی و مهم امارت اسلامی محسوب می شود و برای تحقق این وعده امروز کار روی این پروژه مهم را آغاز می کند.

محترم ملا عبدالغنى برادر آخند افزود؛ اعمار لین دوم

سوى وزارت آب و انرژى به صورت رسمي آغاز گردید. اين کanal که در ولسوالی الينگار ولايت لغمان موقعیت دارد، طول آن به ۷۰ کیلومتر ميرسد و کار اعمار آن در دو فاز پلان شده است. با تكميل کار اين کanal حدود ۲۰ هزار هكتار زمين آبياري و به صدها هموطن زmine کار مساعد خواهد شد.

قابل ياد آوريست که اکنون کار فاز اول اين کanal آغاز شده که ۳۰ کیلومتر طول دارد. بخش نخست فاز اول اين پروژه ۶,۶ کیلومتر طول دارد که کار ساخت و ساز آن از سوى دو شركت خصوصي ساختماني به پيش برده می شود.

کار عملی بخش نخست فاز اول کanal شاهی لغمان آغاز شد

کميسيون اقتصادي بتاريخ ۲۹ م سنبله سال ۱۴۰۲ خورشيدی به وزارت های آب و انرژى و زراعت، آبياري و مالداري وظيفه سپرد تا به صورت مشترك مطالعه تخنيکی کار باقی مانده کanal شاهی در ولايت لغمان را انجام دهند. پس از تكميل شدن مطالعه تخنيکی، کميسيون اقتصادي فيصله نمود تا در بوديجه انکشافی سال ۱۴۰۳ خورشيدی مصارف اعمار اين کanal در نظر گرفته شود. براساس فيصله کميسيون اقتصادي کار عملی اين کanal ۲۴ م سنبله سال ۱۴۰۳ خورشيدی از

د امام ابوحنیفه (ح) دربیم ملي او نړیوال نندارتون پرانیستل شو

رامنځته کړي.

محترم ملا عبدالغنى برادر اخوند د ټولو بهرنېو شرکتونو استازو او پانګوالو ته ډاډ ورکړ چې اسلامي امارت د متقابلي اړتیا پر بنسته د سوداګریزو تعاملاتو او اړیکو پراختیا او پیاوړتیا ته پوره ژمن دی او په دې برخه کې به هېڅ ډول خنډ او ځنډ نه رامنځته کېږي. محترم ملا صاحب د دغه نندارتون له لارې پر ټولو پانګوالو غږ وکړ چې افغانستان پوره امن او د هر ډول پانګونې لپاره مساعد دی. اسلامي امارت په ټوله معنا د پانګونې په ځانګړې توګه د بهرنې پانګونې د جذب لپاره کلک هود لري او پانګوال کولی شي په ځانګړې ډول د بسته بندی معیاري مرکزونو او همدا راز د سرو خونو په جوړولو کې پانګونه وکړي، خوله دې لارې افغانی توکي په نړیواله کچه نه بازار ترلاسه کړي.

محترم ملا عبدالغنى برادر اخوند د امام ابوحنیفه دربیم ملي او نړیوال نندارتون د هېواد د اقتصادي ودي او سوداګریزو تعاملاتو او اړیکو په پیاوړتیا کې مهم وباله او هیله یې وښوده، چې له دې لارې به د افغانستان او نړۍ هېوادونو ترمنځ سوداګریز تعامل لا زیات او پیاوړی شي. د یادونې وړده چې له دې وړاندې هم د امام ابوحنیفه لومړۍ او دویم ملي او نړیوال نندارتونونه په کابل کې جوړ شوي وو. د امام ابوحنیفه په دربیم ملي او نړیوال نندارتون کې په ۷۰۰ غرفو کې بېلاړل صنعتي تولیدات او کرنیز محصولات نندارې ته اېښوډل شوي وو چې ۲۰۰ غرفې یې بهرنېو شرکتونو ته ځانګړې شوي وې.

د ریاست الوزراء اقتصادي مرستیال محترم ملا عبدالغنى برادر اخوند له لوري د روان ۱۴۰۳ لمریز کال د تلي میاشتې په ۱۵ مه نېټه د امام ابوحنیفه (ح) دربیم ملي او نړیوال نندارتون پرانیستل شو. په همدي مناسبت جورو شوو مراسمو کې د کابینې یوشمبر محترمو غړو، د ایران، ترکیې، قطر او پاکستان ډیپلوماتانو، سوداګرو او همدا راز د افغانستان د خصوصي سکټور استازو هم ګډون کړي وو. محترم ملا صاحب د یاد نندارتون د پرانیستې په مناسبت جورو شوو مراسمو ته د خپلو خبرو پر مهال وویل، په سیمه ییزه او نړیواله سوداګرۍ کې هر هېواد د خپلو محصولاتو او تولیداتو پر اساس ځانګړې ځای او اهمیت لري او د نړۍ هېوادونه کوبنېن کوي چې د خپلو توکو لپاره په پراخه کچه بازار پیدا کړي. د محترم ملا صاحب په خبره، د هېوادونو ترمنځ د سوداګریزو اړیکو د پراخولو او خپلو توکو ته د بازار موندلو یوه تر ټولو نه لاره نندارتونونه دي، چې له نېټه مرغه د دربیم خل لپاره په کابل کې د امام ابوحنیفه ملي او نړیوال نندارتون پرانیستل کېږي.

د ریاست الوزراء اقتصادي مرستیال زیاته کړه، په دغه نندارتون کې پر افغانی محصولاتو او تولیداتو سربېره د یوشمبر بهرنېو شرکتونو مهم او باکیفیته تولیدات او محصولات هم نندارې ته وړاندې شوي دي چې دا به د دواړو لورو ترمنځ سوداګریزې اړیکې لا پراخې او د ګډې بازار موندلنې په برخه کې به مهم فرصتونه

لیدنې کښې او انفوګرافیکونه

اسلامي اهارت د سوداگرۍ د ودې په موخه د سوداگریزو بندرونو عصرې کول

او د بندرونو د زېربناوو پراختیا په خپلو لوړیتوبونو کې نیولې ده

د هېواد په ۱۲ ګمرکي بندرونو کې د الکترونیکي سکنرونو نصبول د ګمرکونو د عصری کېدو نبه بېلګه ده. د Ҳمکنيو سوداگریزو بندرونو شتون د سوداگرۍ او ترانزيټ په برخه کې زیات اهمیت لري. افغانستان له سیمې او ګاونډیو هېوادونو سره د خپلو سوداگریزو بندرونو له لارې سوداگرۍ ترسره کوي او له دې لارې غواړي سوداگرۍ پراخه کړي.

د افغانستان مهم او فعال سوداگریز بندرونه تورغوندی، اسلام کلا، زرنج، سپین بولدک، غلام خان، تورخم، آقینه، حیرتان او شیرخان دي. اوسمهال دا بندرونه فعال او په ورځني ډول پې زرگونو تنه صادراتي او وارداتي توکي انتقالېږي. له همدي بندرونو څخه په شفاف او د برېښتاني سیستم پر مت په ورځني ډول میليونونه افغاني عواید را تولېږي چې دې چاري د هېواد په اقتصادي پرمختګ کې رغنده رول لوړولی دي.

په نننی نړۍ کې د هېوادونو په اقتصادي پرمختګ او د تولنې په هوساينه کې سوداگرۍ، پېړ او پلور مهم رول لري. اسلامي امارت د سوداگرۍ اهمیت ته په کتو دې برخې ته پوره پاملزنه کړې ده. هڅه یې داده چې خپله سوداگرۍ زیاته کړي. د پراخې سوداگرۍ په لور حرکت د سوداگرۍ. یوه واحد سیستم رامنځته کولو، په دې برخه کې د شته موائعو لیرې کولو او د ګمرکي تعرفي کمولو ته اړتیا لري.

اسلامي امارت په دې برخه کې خپله هڅې ګړندي کړې دي. د دې هڅو بنګاهه بېلګه د صادراتو په کچه کې زیاتوالی دي. سره له دې چې لا هم د سوداگرۍ د کسر کچه لوره ده خود سوداگرۍ په برخه کې د شته کسر د له منځه وړلو په موخه کړه او دقیق پلاتونه چمتو شوي او د سوداگرۍ سکټور د پیاوړتیا په خاطر زېربناوې چې مهمه برخه یې د سوداگریزو بندرونو پراختیا او په عصرې وسایلو سمبالول دي، د رغولو په حال کې دي.

معاون اقتصادی ریاست‌الوزراء با شماری از تجاران روسی دیدار نمود

گفت که همواره از سرمایه گذاران داخلی و خارجی خواسته است که به افغانستان بیاید و در زمینه های مختلف سرمایه گذاری نمایند و یا در عرصه تجارت فعالیت های خود را انجام دهند.

سپس تاجران روسی برای سرمایه گذاری در بخش های مختلف به ویژه در بخش صنعت علاقمندی خود را ابراز داشته، گفتند که می خواهند همکاری خود را با تاجران افغان در زمینه تجارت افزایش دهند. در پایان، محترم ملا عبدالغنى برادر آخند معاون اقتصادی ریاست‌الوزراء به تجاران روسی و افغانی اطمینان داد و از آنان خواست که پس از ارزیابی بازار، تجارت خود را در فضای آرام به پیش ببرند.

محترم ملا عبدالغنى برادر آخند معاون اقتصادي ریاست‌الوزراء بتاریخ اول سنبله سال جاری خورشیدی در دفتر کار اش با تعدادی از تجاران روسی و افغانی دیدار و در مورد تجارت و سرمایه گذاری گفتگو کردند.

معاون اقتصادي ریاست‌الوزراء در جریان این دیدار گفت که افغانستان در حال حاضر فرصت های زیادی برای تجارت و سرمایه گذاری دارد و تجاران و سرمایه گذاران داخلی و خارجی می توانند در اینجا سرمایه گذاری نمایند. محترم ملا صاحب افزو، افغانستان اگر چه کشور فقیری است، اما از نظر منابع طبیعی کشور غنی میباشد و فرصت های خوبی برای سرمایه گذاری وجود دارد. معاون اقتصادي ریاست‌الوزراء

«د اقتصادي معاونیت فعالیتونه او د هېوادوالو نظرونه» تر سرلیک لاندې څېړنیز راپور چمتو او خپور شو

معاونیت د هېواد د اقتصادي ودې او دغه راز د هېواد د بیارغونې په خاطر په پام کې نیولي دي چې خینو یې عملی بنه خپله کړي او د یو شمېر نورو د عملی کېدو له پاره قوي هود لري. د دغو موضوعاتو په اړه په دولتي او خصوصي رسنیو او همدا راز ټولنیزو شبکو کې هېوادوالو خپل نظرونه شریک کړي او د ریاست الوزراء اقتصادي معاونیت د دوی نظرونه د علمي معیارونو په نظر کې نیولو سره تحلیل او ارزولي دي. د یادو موضوعاتو په اړه د هېوادوالو نظرونه پر مثبتو او منفي او وړاندیزونو وبشل شوي. د مثبتو او منفي نظرونو او وړاندیزونو مجموعی شمېر ۲۲۴۳۳ دی چې له دې جملې يې ۱۹۹۳۶ مثبت نظرونه دي چې د مجموعي شمېر ۸۹ سلنې جوروی. د منفي نظرونو شمېر بیا ۱۹۰۶ دی چې د مجموعي شمېر ۸ سلنې جوروی همدا ډول د وړاندېزونو شمېر ۵۹۱ دی چې د مجموعي شمېر ۳ سلنې جوروی. د هېوادوالو د نظرونو د تحلیل او ارزوني پایلې دا په ډاګه کوي چې دوی د افغانستان اسلامي امارت له لوري په اقتصادي برخه کې د ترسره شویو کارونو خخه خوبن دی او په راتلونکي کې هم د دې ډول پلانونو د تطبیق غوبښته کوي.

د ریاست الوزراء اقتصادي معاونیت د روان قمری کال د محرم الحرام له لومړۍ بیا د ربیع الأول تر ۳۰ مې نېټې پورې د ترسره شویو فعالیتونو په اړه «د اقتصادي معاونیت فعالیتونه او د هېوادوالو نظرونه» تر سرلیک لاندې څېړنیز راپور چمتو او خپور کړ. د دې راپور موخه د خلکو نظرونو روښانтиما او هغو ته پاملننه ده.

د اتحليکي راپور «د اقتصادي کمېسيون له لوري د سرو زرو د موقت صدور کړنلاري تائیدېدل، د ملي تدارکاتو کمېسيون له لوري د شاوخوا پنځو ميلياردو افغانیو په ارزښت د یوشمېر پروژو منظوري، د کابل په ګډون د هېواد په شپږو ولايتونو کې د صادراتو د پروسس زونونو جوړېدل، د لايف پرل د درمل جوړولو فابريکي پرانيسټه، د اسلامي امارت له لوري د کاري فرصتونو د رامنځته کولو په موخه د بنستېزو پروژو پېل، مس عينک پروژې ته د غځبدلي سېک د جوړولو چارو پرانيسټه، په ۱۲ ګډکي بندرونو کې د بربېنۍ سکنونو د نصب قرارداد لاسليکېدل، د افغانستان او ازبېکستان ترمنځ د ۲,۵ ميليارد ډالرو په ارزښت د تړونونو لاسليک، د پکتیکا پلتوني بند د عملی چارو پېل» او دې ته ورته یو لړ نور موضوعات رانګاري.

دا هغه موضوعات دي چې د ریاست الوزراء اقتصادي

حاصلات گندم در سال جاری خورشیدی نسبت به سال گذشته ۱۴۰۲ درصد افزایش یافته است

امارت اسلامی برای خودکفایی در کنار سایر بخش‌ها بخش زراعت را نیز مورد توجه قرار داده، که در نتیجه آن حاصلات گندم امسال ۱۴۰۲ فیصد افزایش یافته

عوامل افزایش حاصلات گندم:

توزیع دواهای زراعتی برای
دهاقین؛

جلوگیری از قاچاق گندم؛

فعال ساختن سیلوها برای
ذخیره کردن گندم؛

خریداری گندم اضافی از
دهاقین به قیمت مناسب؛

در تناسب به سال گذشته
کشت گندم به بیش از
شش درصد زمین.

توزیع ۷۰ هزار تن تخم
اصلاح شده برای دهاقین

ساخت و بازسازی کانال
های زراعتی؛

توزیع کود کیمیاوی برای
دهاقین؛

ساخت بندهای کوچک در
مناطق مختلف کشور؛

منع کشت کوکنار و کشت
گندم به حیث معیشت
بدیل؛

در نتیجه تلاش‌های فوق امسال در کشور ۹,۴ میلیون متریک تن حاصل گندم
جمع آوری گردیده که تا حدی زیاد نیازمندی‌های هموطنان را مرفوع می‌سازد.

یادداشت:

منبع: وزارت زراعت، آبیاری و مالداری

د پانګونې بینالوزارتی کمپتی له لوري د شاوخوا ۱۲ میلیاردو افغانیو په ارزښت د پانګونې مختلفي طرحی تایید شوې دي

د پروژو نوعیت:

د لمريزې
برېښنا تولید؛

د وارداتي برېښنا د انتقال
لپاره د لين غخول او د
سبستېشنونو جوړول؛

د سوداګریزو
مارکېتونو جوړول؛

د استوګنیزو
اپارتمانونو جوړول؛

په گمرکي بندرونو کي د
کترونيکي سکنرونو نصب.

د برېښنایي
دروازو
کمپلکس؛

د ریاستالوزراء اقتصادي
معاونیت تر چتر لاندی د
پانګونې بینالوزارتی کمپتی
له لوري د هبوداد په بلابېلو
سیمو کې د شاوخوا ۱۲
میلیاردو افغانیو په ارزښت د
پانګونې مختلفي طرحی تایید
او د اقتصادي کمبیسیون له
منظوري روسته یې عملی
چارې پیل شوې دي..

د پروژو موقعیت

د هرات ولایت اړوند سیمې؛

د کابل ولایت سروبې
ولسوالي؛

د کابل بشار اړوند
میرویس میدان سیمه؛

د هبوداد ۱۲ گمرکي
بندرونه؛

د کابل بشار ختیخه دروازه؛

د هلمند ولایت مرکز
لبنګرگاه بشار.

یادونه: همدارنګه زېربينا، برېښنا، کرنې، صنعت او نورو مختلفو برخو کې د پانګونې پر طرحو
کارروان دی چې په نېردي راتلونکي کې به یې عملی چارې پیل شي.

په هېواد کې د شاوخوا پنځو میلیاردو او ۳۴۸ میلیون ډالرو په اړښت پانګونې ته لپواليما بنودل شوې

د افغانستان اسلامي امارت په هېواد کې له کورني او بهرنۍ پانګونې څخه بشپړ ملاتر کوي چې
درowan ۲۰۲۴ م کال په جريان کې لسکونو کورنيو او بهرنېو کمپنۍو په مختلفو برخو کې د شاوخوا
پنځو میلیاردو او ۳۴۸ میلیون ډالرو پانګونې ته لپواليما بنودلې ده.

● د پانګونې برخې:

ترانسپورت

مخابرات

برېښنا

زېربنا

روغتیا

کانونه

صنعت

کرنه

برېښناي
حکومتولی

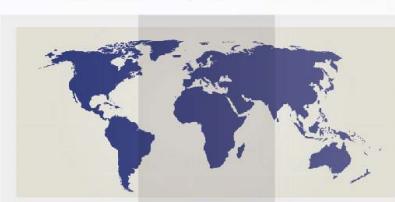
بناري پراختیا

کوچني - منځني
تشبیثات

● د پانګونې نورې برخې:

عربية نړۍ

۳

کاوندي هېوادونه

۱

لوبدیخ هېوادونه

۲

په راتلونکي کې به د زېربنا، برېښنا تولید، سوداګریزو مرکزونو، ترانسپورت، برېښناي حکومتولی او نورو
یادونه بروخو کې له کورنيو او بهرنېو کمپنۍو سره د پانګونې قراردادونه لاسلیک او عملی چارې به یې پیل شي.

تېر کال کې د دالر پر وړاندی د افغانی ارزښت ۱۴,۵۰ سلنډ لور شوی دی

هغه لاملونه چې د افغانی د ارزښت ساتنې او لوړیدو په برخه کې یې مرسته کړي ده:

د افغانستان بانک له لوري
د معقولو پولی سیاستونو تطبیق;

په دولتي کچه د غیر ضروري
لګښتونو مخنيوي؛

بهرنیو هېوادونو ته د اسعارو
د قاچاق مخنيوي؛

شفافیت رامنځته کېدل؛

صادراتي وده؛

او د نړۍ له هېوادونو سره
سوداګریزه پر اخтиایا.

په هېواد کې د ملي او
سیمه یېزو پروژو پیل؛

د اقتصادي موضوعاتو اړوند

لیکنې

ارزش اقتصادی و تجارتی لین دوم سرک کابل-غزنی

نویسنده: فضل ولی شیرانی

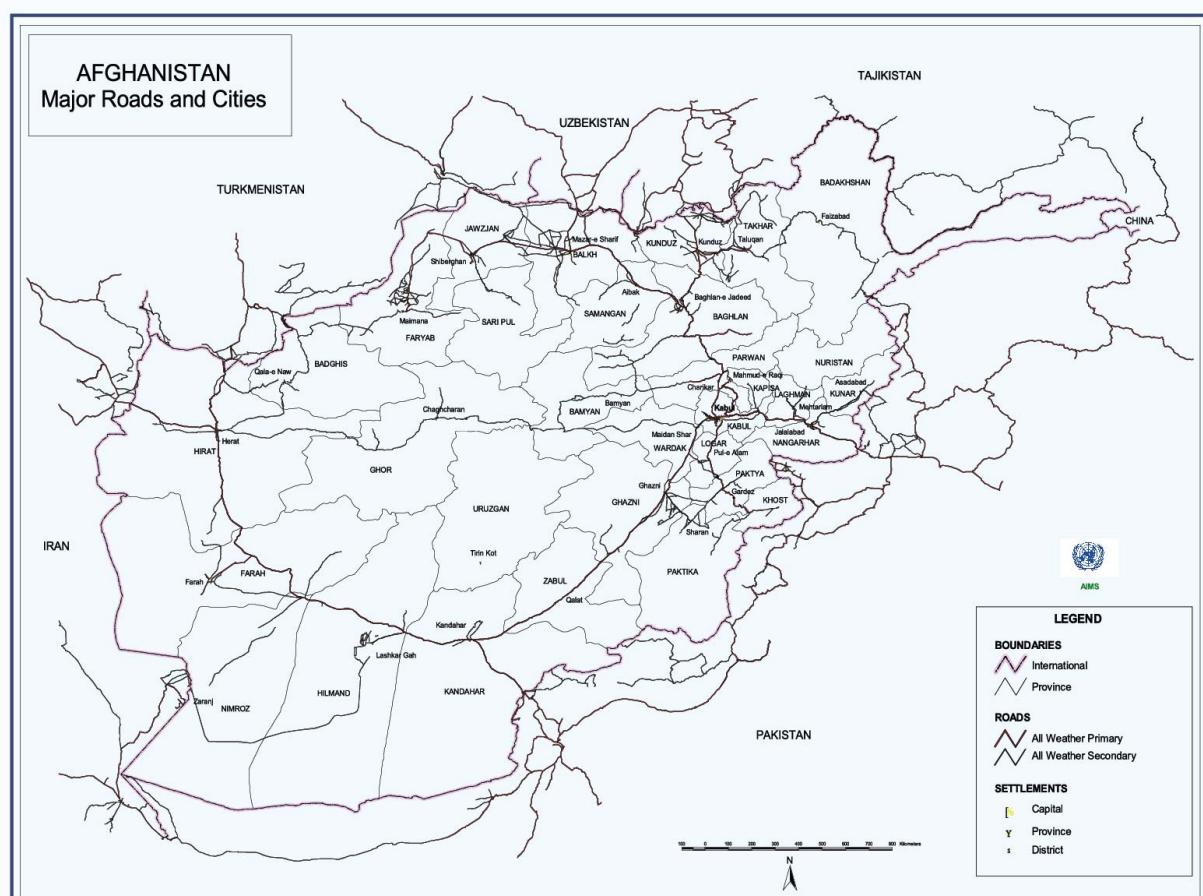
در این مقاله به شاهراه های افغانستان و ارزش اقتصادی و تجارتی لین دوم سرک کابل-غزنی اشاره شده است

مقدمه

است. موجودیت افغانستان در میان شش کشور مهم در قلب آسیا از اهمیت استراتژیک برخوردار است. اما علاوه بر این، این کشور محصور در خشکی باقی مانده و به آب های بزرگ(Great Waters) دسترسی ندارد. افغانستان از شمال با ازبیکستان، ترکمنستان و تاجیکستان، از غرب با ایران، از جنوب - شرق با پاکستان و در شرق دور با چین سرحد مشترک دارد. شاهراه هایی در افغانستان وجود دارد که ارزش تجاری و ترانزیتی ان بالا است. شاهراه های کابل - قندهار، کابل - مزار شریف، کابل - هرات، کابل - ننگرهار و دیگر شاهراه ها نه تنها ولایات شمالی، جنوبی، شرقی و غربی افغانستان، بلکه آسیای جنوبی و مرکزی را از طریق این جاده ها به یکدیگر متصل می کنند. این جاده ها بر اثر هجوم اشغالگران به کشورمان ویران شده است. اما اکنون پس از دهه ها جنگ و حکومت های

شهرهای ها و جاده ها وسیله ها برای ارتباط و روابط جوامع بشری و کشورها هستند که نه تنها در عرصه تجارت مؤثر واقع شده اند، بلکه از قرن ها متمادی تا اکنون نقش سازنده ای در شناخت و انتقال تمدن ها، فرهنگ ها و تهذیب ها مختلف داشته است. در گذشته تقویت روابط بین کشورها و دوام آنها تا حد زیادی تحت تأثیر باز شدن راه های تجاری و توسعه این بخش بود، این بخش در آن زمان بسیار مهم بود، زیرا هیچ راه آبی وجود نداشت یا کسی از آنها استفاده نمی کرد و دیگر اینکه این مسیرها به اندازه مسیرهای زمینی مصون نبودند، بنابر این مسیرهای زمینی اهمیت زیاد داشتند. در طول تاریخ، موقعیت جغرافیایی- اقتصادی و جغرافیایی- سیاسی افغانستان همیشه قابل توجه بوده

کشور را با منطقه و کشورهای همسایه وصل می سازد. یکی از این سرک‌ها، لین دوم سرک کابل-غزنی است که کار ساخت آن چندی پیش افتتاح شد. این جاده چه تاثیری بر اقتصاد و تجارت دارد در ادامه با هم می

ارزش اقتصادی و تجاری لین دوم سرک کابل-غزنی

اعمار شاهراه‌ها و سرک‌ها برای ترانزیت و تجارت ضروری است. بخاطریکه بدون اعمار این زیربناهای ترانزیتی و موصلاتی، پیشرفت و توسعه یک کشور امکان پذیر نیست. رشد و تعالی بشری با جاده‌ها ارتباط مستقیم داشته است. شاهراه‌ها تنها مسیر رفت و آمد مردم عادی، قوای نظامی و یا بسترهای تجاری بر روی آن‌ها انجام می‌شود، نبوده بلکه به عنوان مهم‌ترین وسیله ارتباط جمعی، زمینه انتقال دستاوردهای فکری و فرهنگی انسان‌ها به یکدیگر هم می‌باشد. احیا و انکشاف شاهراه‌ها می‌تواند نقش مهمی را در رشد و توسعه اقتصاد و تجارت در کشور بازی کند. پس باید به احیای این زیربنا بسیار مهم اقتصادی بپردازیم. خوشبختانه امارات اسلامی با توجه به این اصل مهم موازی با اتخاذ سیاست اقتصاد محور بازسازی و احداث سرک‌ها و راه‌های موصلاتی و ترانزیتی را در اولویت برنامه‌های کاری خود قرار داده است. یکی از این راه‌ها اعمار لین دوم سرک کابل-غزنی است. این سرک از سوی محترم ملا عبدالغنى برادر آخند معاون اقتصادی ریاست وزراء افتتاح شد. معاون اقتصادی ریاست وزراء در مراسم افتتاح کار سرک یاد شده، گفت، سرمایه گذاری در زیربناهای ترانسپورتی و موصلاتی یکی از

ناکارآمد، حکومتی قدرتمند و مرکزی زیر چتر امارت اسلامی در کشور حاکم شده است که در کنار سایر زیربناهای کشور اقدام به اعمار و احداث شاهراه‌ها کرده که می‌تواند تجارت کشور را گسترش داده و برای مردم تسهیلات ایجاد نماید. در این مقاله به شاهراه‌های افغانستان و ارزش اقتصادی و تجاری لین دوم سرک کابل-غزنی اشاره خواهیم کرد.

شاهراه‌های افغانستان

چنانچه سرک‌ها و شاهراه‌ها، شاهرگ‌های اقتصادی در هر کشور اند که با اتکا به آن ضمن سهولت‌ها در حصه رفت و آمد عامه مردم، سکتور اقتصادی کشورها نیز توسعه یافته می‌تواند. افغانستان دارای شاهراه‌های مختلفی است که ارزش تجاری و ترانزیتی بالا دارند. یکی از این شاهراه‌ها شاهراه کابل-قندهار است. مسیر کابل-قندهار یک مسیر مهم برای تجارتی است. این جاده که برای روابط تجاری و اجتماعی بین ولایات جنوبی و مرکزی افغانستان اهمیت اساسی دارد، در اولویت‌های بازسازی امارت اسلامی قرار دارد. این راه یکی از مسیرهای درجه اول ترانزیتی افغانستان بوده و ولایت‌های مهم کشور را با هم ارتباط می‌دهد. این شاه راه‌ها ارتباط میان قندهار و سپین بولدک را از یک طرف و نقاط عمده کشور چون غزنی و زابل را از طرف دیگر تأمین کرده است. همچنان شاهراه‌های قندهار، هرات و تورغندی، اسلام قلعه-هرات، دلارام-زرنج، کابل-جلال آباد، کابل-مزارشریف، هرات-غور و سایر شاهراه‌های مشابه وجود دارد. این شاهراه‌ها نه تنها ولایات و مناطق داخل کشور را به هم متصل می‌کند، بلکه برخی از آنها

نتیجه‌گیری

برای توسعه کشور نیاز به زیربناهای ترانزیتی مانند شاهراه‌ها، سرک‌ها، راه آهن، دهليز هوایی و میدان‌های هوایی وجود دارد. توسعه و پیشرفت یک کشور بدون ساخت و ساز زیربناهای ترانزیتی و موصلاتی فوق امکان‌پذیر نیست. همچنان اعمار چنین زیربناهای مستلزم ثبات در کشور، سرمایه‌گذاری بیشتر، کارشناسان، مدیران، پلانگذاری خوب دولتی و دیگر است. اگر این کارها در کشور به درستی مدیریت و اجرا شوند؛ نقش مهمی در رشد اقتصادی کشور دارد. به همین ترتیب، شاهراه کابل-قندھار نه تنها برای روابط داخلی افغانستان مهم است، بلکه برای توسعه تجارت بین‌المللی و روابط اقتصادی برای کشور نیز حیاتی است. بازسازی این سرک جان تازه‌ای به وضعیت اقتصادی افغانستان می‌دهد و کیفیت زندگی مردم را به طور اساسی بهبود می‌بخشد. در این صورت شهروندان از شرایط دشوار مصون خواهند ماند و افغانستان گامی جدید در جهت توسعه برخواهد داشت. بازسازی این شاهراه نه تنها برای سهولت سفر مهم است بلکه اساس مهمی برای رشد اقتصادی کشور، تقویت روابط تجاری و توسعه اجتماعی هم است. لین دوم سرک کابل-غزنی بخش از شاهراه کابل-قندھار است و شریان اقتصادی و اجتماعی کشور نامیده می‌شود، باید با سرعت و دقت کامل بطور اساسی اعمار شود. با احداث این جاده از یک سو تسهیلات در سفر مسافران و جلوگیری از حوادث ترافیکی به وجود خواهد آمد و از سوی دیگر نقش سازنده‌ای در رشد و توسعه تجارت و ترانزیت خواهد داشت.

اقدامات اساسی و مهم امارت اسلامی محسوب می‌شود و برای تحقق این وعده امروز کار روی این پروژه مهم را آغاز می‌کند. محترم ملا عبدالغنى برادر آخند افزوود؛ اعمار لین دوم سرک کابل-غزنی پل اساسی میان مرکز و جنوب است که در نتیجه فعالیت‌های تجاری آسان‌تر، زمان و مصارف ترانسپورتی اموال کاهش می‌یابد و تسهیلات بیشتر برای مسافران فراهم خواهد شد. این سرک علاوه بر میدان وردگ و غزنی، در ارتباط کابل با شماری از ولایات مهم تجاری، زراعی و پرجمعیت مانند زابل و قندھار نیز نقش اساسی دارد. افغانستان دارای بندر مهم تجاری سپین بولدک و چمن در قندھار است که بیشتر صادرات و واردات به ویژه در زون جنوب از آن انجام می‌شود. از این بندر تمامی اموال وارداتی از قندھار به غزنی و سپس از غزنی به کابل از طریق جاده غزنی-کابل و از این طریق به ولایات شمالی کشور انتقال می‌یابد. علاوه بر این، اموال وارداتی که از طریق بنادر غربی کشور وارد می‌شود، نخست به غزنی و سپس از طریق جاده غزنی-کابل به کابل و از آنجا به سایر نقاط کشور منتقل می‌شود. علاوه بر انتقالات تجاری، روزانه هزاران مسافر از ولایات جنوبی و غربی کشور از طریق این جاده به کابل سفر می‌نمایند. بدون شک با تکمیل شدن لین دوم سرک کابل-غزنی تسهیلات زیادی برای شهروندان ایجاد می‌شود، اموال تجاری به موقع منتقل و روابط تجاری بین غزنی و کابل تقویت می‌شود. فعالیت‌های اقتصادی در مناطق که در مسیر همین سرک واقع شده، توسعه خواهد یافت. زمینه کار برای صدها نفر فراهم و گام مهم و اساسی در ترانسپورت کشور برداشته می‌شود.

عمری بند؟

دا اوږدو مدیریت په برخه کې یو مهم ګام

ليکوال: امان الله حنيفي

په دې ليکنه کې په افغانستان کې د بندونو د جوړولو پر ارتیا، عمری بند او
د دغه بند پر اقتصادي ارزښت بحث شوي دي

افغانستان د اوبو مدیریت ته شدیده اړتیا لري، ځکه په دې وروستیو کې د نړۍ په کچه د اوبو سطحې تیټوالی او پر له پسې وچکالیو ډېرى هېوادونه له سترو ننګونو سره مخ کړي دي. اوبه د نورو برخو په خپر د دولتونو په اقتصاد او سیاست کې مهم ځای لري، چې سالمه استفاده یې د هېوادونو په سیاسی او اقتصادي پرمختګ کې ارزښتناک رول لري.

اسلامي امارت د اوبو ارزښت درک کړي او د تېرو دربیو کلونو پر مهال یې د هېواد په کچه د لویو او مهمو بندونو نیمه پاتې او نویو بندونو جوړولو چارې پیل کړي، چې له هغه جملې یوهم په زايل ولايت کې عمری بنددي. دغه بند د زايل د مرکز قلات په توري سیمه کې موقعیت لري، چې د افغانستان اسلامي امارت د رئیس الوزراء محترم ملا محمد حسن اخوند له لوري په عمری بند نومول شوي دي. په دې وروستیو کې یې چارې بشپړې او ګټې اخيستني ته وسپارل شو.

مخکې له دې چې د عمری بند پر اقتصادي ارزښت خبرې وکړو، په افغانستان کې د بندونو جوړولو اړتیا ته لنډه اشاره کوو.

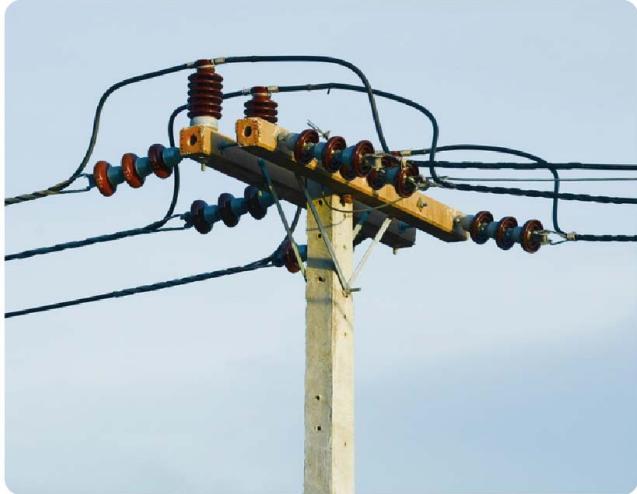
په افغانستان کې د بندونو جوړولو اړتیا

لومړۍ-کرنه: د ترسره شویو سروې ګانو له مخې، افغانستان ۹,۶۱ میلیون هکتاره د کرنې وړ څمکه لري چې دا د هېواد د ټولې څمکې ۱۴,۷۳ سلنډه جوړو. د کرنې وړ څمکې خخه شاوخوا ۵,۳۲۴ میلیون هکتاره یې کړل کېږي او پاتې ۴,۲۸۶ میلیون هکتاره بیا همداسې پاتې کېږي، چې یو عمدہ لامل یې د اوبو کمنښت دي. د اوبو بندونو له جوړې دو سره دا هم ابادېدلې شي.

او به د بشريت په وده کې خورا مهم او ارزښتناک توکی دی. د نړۍ سترو تمدنونو اوبو ته نېړۍ وده کړي او د نړۍ سترې امپراتوری هم د اوبو پر غاره ودانې دي. اوبه یوازې د خښاک لپاره نه دي؛ بلکې د کرنې، سوداګرۍ، ترانسپورت او په دفاعي چارو کې هم کارول کېږي. په وروستیو لسیزو کې د نړۍ په سطحه د اوبو کچې کموالي د هېوادونو تر منځ حساسیتونه راپورته کړي او دې چارې یې پر اقتصاد مستقیم منفي اغېز کړي دي.

د اوبو کچې کموالي په نړۍ کې درېيمه درجه هېوادونه تر نورو ډېر اغېزمن کړي، ځکه لومړي او دویمه درجه هېوادونو له ډېر پخوا د موسمی او بهبدونکو اوبو لپاره لوی او کوچني بندونه جوړ کړي، چې هم یې د څمکې د سر او به ذخیره کړي او هم یې د څمکې لاندې اوبو سرچینې تر یوې کچې تغذیه شوې دي. هغوي له دې ستونزې سره په ډېر جدي ډول مخ نه دي. په درېيمه درجه هېوادونو کې بیا دغه ستونزه جدي ده. هلتنه تر ډېر د روانو او موسمی اوبو لپاره بندونه نه دي جوړ شوې او هغه چې کارونه یې پیل شوې، بشپړ شوې نه دي چې تر تولو نېه بېلګه یې افغانستان دي.

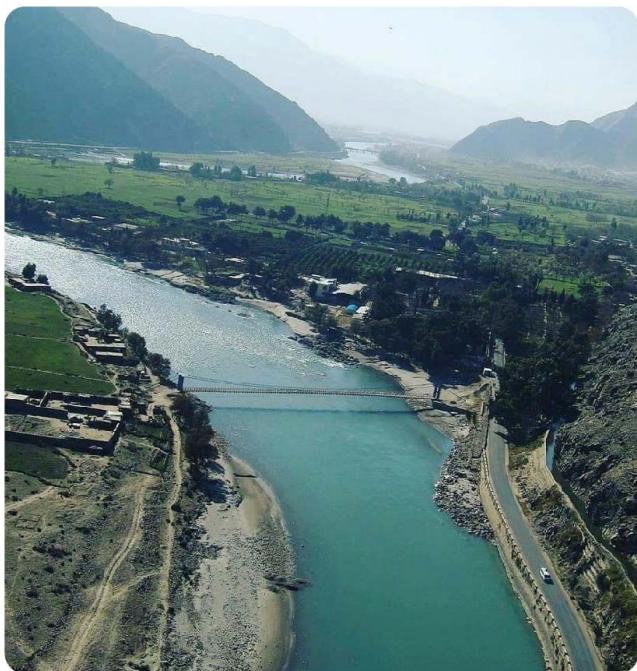
د معلوماتو له مخې، په افغانستان کې د څلورو لسیزو اشغال او جګرو له امله هېڅ لوی بند نه دي جوړ شوې او که یې د جوړولو کارونه پیل شوې، سرته نه دي رسېدلې. پر دغه اساس د لویو بندونو په نړیوال کمېسيون کې د افغانستان لوی بند نه دی ثبت شوې.

دوييم- برپيننا: اوسمهال افغانستان د خپلي اړتیا وړ یوازي ۲۰ سلنې برپيننا په هېواد کې د ننه تولیدوي او ۸۰ سلنې له ګاونديو هېوادونو واردوی. په دې توګه هر کال د برپيننا په واردولو ميليونونه ډالر لګښت رائحي. په داسې حال کې چې افغانستان په کور د ننه د برپيننا د تولید دېر فرصتونه او ورتیاوي لري. یو مهم هغه یې او به دې چې د بندونو په جورې دو سره ۲۳ زره مېگاواته برپيننا تولید بدلاي شي.

درېيم- د طبیعي افتونو مخنيوي: هر کال د هېواد په بېلابېلو سيمو کې سېلابونه راوخي، چې له امله یې نه یوازې خلکو ته ځاني زيانونه اوږي، بلکې دېرې عامه شتمنى، شنې او کرنېزې ځمکې هم ويچاروی. موږ سېر کال په بغلان، غور، سرپل او یوشمېر نورو ولايتونو کې د دې دول خونېيو او ويچارونکو سېلابونو شاهدان وو، چې له امله یې هېوادوالو ته بې شمېره ځاني او مالي زيانونه واښتل. د بندونو د جورې دو یوه ګټه دا هم ده، چې تر دېره د دا دو طبیعي افتونو مخه نيسې.

څلورم- راتلونکی وضعیت او د اوږو بحران: اټکل کېږي چې په راتلونکو ۳۰ کلونو کې به د افغانستان نفوس دو هوندي زيات شي، چې له امله به بې نورو ډېرو اوږو، د زياتو ځمکو خړوبولو او برپيننا ته اړتیا وي. خو له بدھ مرغه د هېواد دېرۍ او به دا مهال نورو هېوادونو ته هسې بهېږي او په کور د ننه یې د مهارولو په اړه کوم جامع عملی ګامونه نه دي اخیستل شوي. دغه او به د په راتلونکي کې هم د سیاست برخه وي او هم به د هېواد د ملي اقتصاد په وده او د خلکو پر ژوند مستقیم اغېز ولري، نو اړتیا ده چې راوګرڅول شي.

په افغانستان کې د اوبو بندونو جورولو لپاره نښه فرصت

بند د کرنیزی ځمکي د خړوبولو تر خنګ د ۶۱ کيلو واهه
برپښنا د تولید ظرفیت هم لري چې د زرگونو کورنيو د
برپښنا ستونزه حل کولی شي.

د عمری بند دیوال شاوخوا ۲۳ متره لوړوالی او ۷۰ متره
اوړدوالی لري چې چاري یې په دوو ټلونو کې په پاخه
او معیاري ډول بشپړي او د روان ۱۴۰۳ لمريز کال د
تلې میاشتې په پنځمه نېټه د ریاست الوزراء اقتصادي
مرستیال محترم ملا عبدالغنى برادر اخوند له لوري
ګتې اخيستنې ته وسپارل شو.

د عمری بند اقتصادي ارزښت

په نړیواله سطحه د اوبو ټچې کمپدو او پرله پسې
وچکالیو د دغه مادې ارزښت خورا لوړ کړي دي. دغه
ماده د انسان له ژوندې نیولې بیا د حیواناتو، مرغانو او ان
د چاپېریال په ساتنه کې ځانګړي رول لري. که توجه
ورته وشي، یو ملت له فقر او بې وزلى ژغوري او که هدر
لای، د یو ملت سرنوشت له نابودی سره مخ کوي.

عمری بند د اوبو مدیریت په برخه کې اساسی ګام دي
چې خو لاندې مهم اقتصادي ارزښتونه لري:

- زابل د افغانستان له وروسته پاتې ولايتونو خخه دي،
چې اوسبېدونکي یې تر ډېره پر کرنه او مالداري لګیا
دي. په دغه ولايت کې د هېواد د نورو سیمو په خبر
وخت ناوخت د اقلیمي بدلون له وجې خونږي او
ویجارونکي لوی سېلابونه راوځۍ، چې خلکو ته پر
ځانی زیانونو سربېره مالي زیان هم رسوي. د همدي
سېلابونو له وجې په زرگونو خاروی تلف کېږي، زیات
شمېر د هستوګنې کورونه زیانمن او همدا راز په زرگونو
هکتاره کرنیزی ځمکي تخریب کېږي. د دې لپاره چې
له دغو سېلابونو خخه د کرنې په برخه کې نښه استفاده

په افغانستان کې د اوبو بندونو دنه جورې بدوي په اړه هر
وخت دا خبره کېده، چې دلته امنیت نشته، جګړې دي
او بهرنې پانګوال او د دې برخې متخصصین زړه نه نښه
کوي، خو الحمد لله د افغانستان اسلامي امارت په بیا
راتګ سره دغه ستونزې په بشپړ ډول حل شوې او اوس
هر ډول شرایط برابر شوې. اسلامي امارت په هېواد کې
د پانګونې او بیا په ځانګړي ډول د اوبو بندونو جورولو په
برخه کې کورنيو او بهرنې پانګوالو ته هر ډول شرایط
برابر کې، فساد یې له منځه وړي، بیروکراسۍ ختمه
شوې، سرتاسري امنیت ټینګ شوې او مشران د دغه
کار لپاره پوره صداقت او اخلاق لري. کورنيو او بهرنې
پانګوالو ته پکار ده، چې له دغه لوې فرصته ګته وaklı
او په دې برخه کې پانګونه وکړي.

د عمری بند پروژه

عمری بند د افغانستان د یو وروسته پاتې ولايت زابل د
مرکز قلات په ختيئه سيمه (توری) کې موقعیت لري،
چې د دغه ولايت له مرکز خخه شاوخوا خلور کيلومتره
فاصله لري. دغه بند د اسلامي امارت د اوبو او انرژۍ
وزارت د مسلکي انجینيرانو له لوري ډيزاین شوې چې د
عملیاتي چارو قرارداد یې د ملي پراختیا شرکت اړوند د
هلمند و دانیز ریاست سره شوې و.

په عمری بند شاوخوا ۱۲۷ میلیونه افغاني لګښت
راغلې چې له انکشافي بودیجې ورکړل شوې دي. دغه
بند د موسمی سېلابونو د کنترول په موخه جور شوې
چې ۲,۹۵ میلیون متر مکعب اوبو په ذخیره کولو سره د
۵۶۰ هكتاره کرنیزی ځمکي د خړوبولو ورتیا لري. دغه

• د دغه بند په واسطه به د وچکالیو او خبناک پاکو اوبو دنشتون له وجې له یوې سیمې بلې ته په کور دننه د هېوادالود بې ځایه کېدو مخه ونیول شي. په ډپرو ولايتونو کې د وروستیو پرله پسې وچکالیو له امله خلک خپلې اصلي مبني پرېږدي او د ژوند تېرولو په موخه نورو سیمو ته کوچ کوي چې هلته د خلکو ګنډ گونډی زیاتېدل مختلفې ستونزې رامنځته کوي.

• د کرنیزو څمکو پر خروبولو او نښېرازه طبیعی چاپېریال رامنځته کولو سربېره به دغه بند د ۶۱ کيلو واته برېښنا د تولید ظرفیت هم لري، چې له برکته به یې د قلات بسار د برېښنا ستونزه تر یوې اندازې حل شي. په قلات بسار کې تراوشه د برېښنا یو منظم سیسټم نه دی رامنځته شوی چې پر عامو هېوادالو سربېره وخت نا وخت د دولتي ادارو په چارو کې هم ستونزې رامنځته کوي.

• د عمری بند په واسطه به د زابل ولايت او سېدونکو او بهرنیو سیلانیانو لپاره مناسب او نښکلی تفریحی ځایونه جوړ شي، چې په دې سره به د سیاحت له درکه د دولت خزانې ته په میلیونونو افغانی عواید جمع کېږي.

• په نړواله کچه د اقلیم بدلون، په وروستیو کلونو کې پرله پسې وچکالی، د واورو او بارانونو کمنبت، دیخچالونو ویلې کېدلو، په غیر قانوني دول او تر حده زیات تر څمکې لاندې اوبو را ویستلو او ورخ په ورخ د نفوس په زیاتوالی سره په افغانستان کې د اوبو د کمنبت ستونزه جدي کېږي. د عمری بند په واسطه به د زابل ولايت مرکز قلات بسار تر څمکې لاندې اوبو سرچینې تر یوه حده بېرته تغذیه او د کمنبت مخنيوی به یې وشي.

وشي، اسلامي امارت غوره ولله چې د راګرڅولو لپاره بې عمری بند جوړ کړي.

• دغه بند د زابل ولايت مرکز قلات ته په نړدي سیمه توري کې جوړ شوی، چې د ۲,۹ میلیون متر مکعب اوبو د ذخیره کولو وړتیا لري. دا ډېرې زیاتې اوبه دی چې په شاوخوا سیمه کې به تر څمکې لاندې اوبو سرچینې تر ډېرې تغذیه کړي.

• عمری بند د شاوخوا ۵۶۰ هكتاره کرنیزې څمکې د خروبولو وړتیا لري. دغه څمکې د ابادولو پر مهال به په سلګونو کسان په مستقیم او غیر مستقیم دول پر کار مصروف شي او دغه دښتې به له شاړو هغه پر ابادو او تجارتی سیمو بدلې شي. سوداګر او پانګوال به په یادو سیمو کې د کرنې سکټور د ودې په موخه فعالیتونه پیل کړي چې دا به په ټوله کې د تجارت د ودې سبب وګرځي.

• د عمری بند په برکت سره به په قلات بسار کې اقتصادي خرڅ په حرکت راوستل شي او د کرنې په برخه کې به د پر څان بسیا کېدو پر لوري اساسی ګام واخیستل شي. د قلات بسار اصلي کرنیز محصولات انګور، بادام، انار، انځیر، خټکۍ، غنم، جوار او بېلاړل سبزیجات دي، چې د دغه بند له جوړېدو سره به یې حاصلات خو چنده زیات او کرونډګرو ته به د عوایدو بنه سرچینه وګرځي.

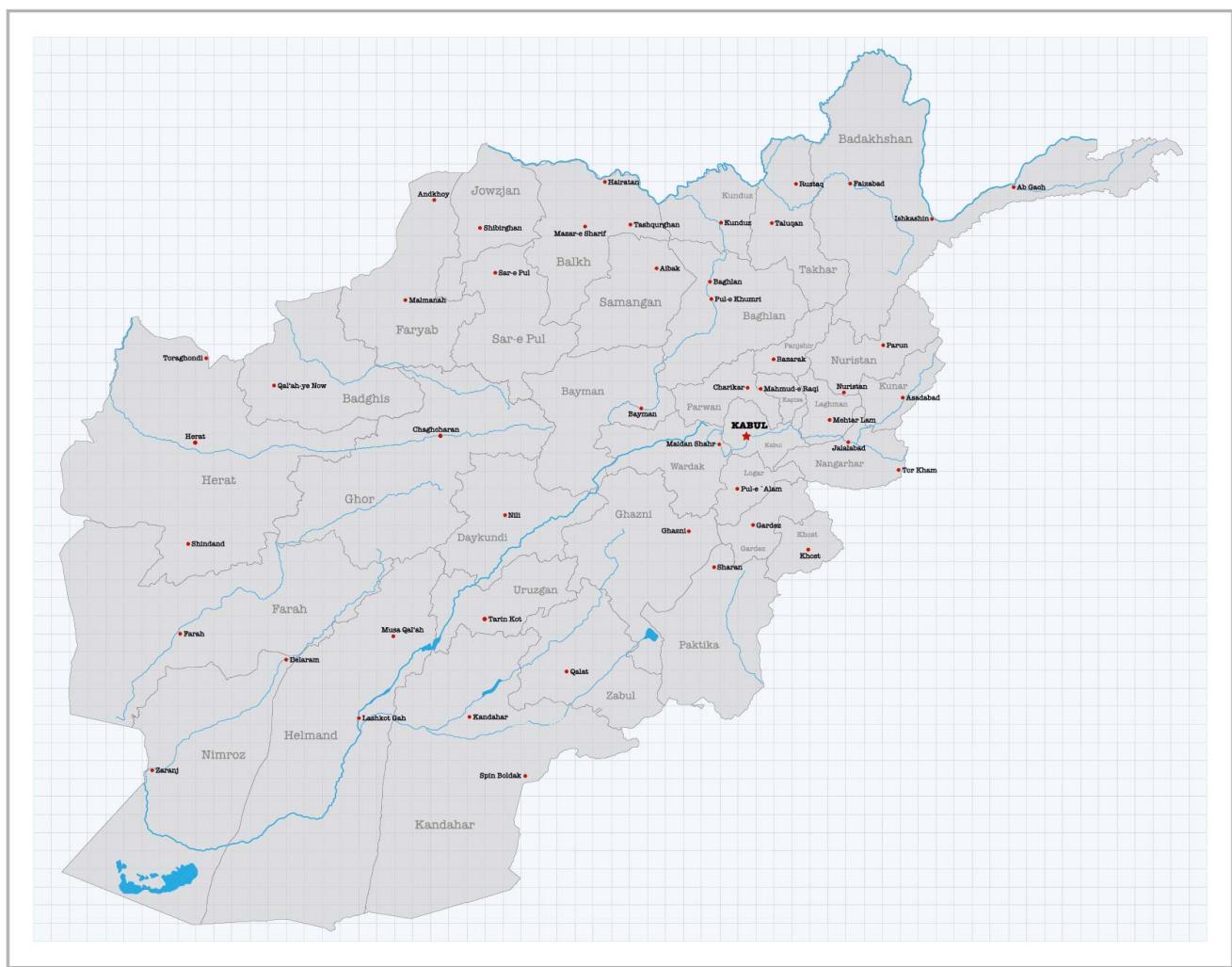
• د عمری بند په جوړېدو سره به د زابل ولايت د مرکز قلات بسار چې د نورو سیمو په پرتله ډېر نفوس لري، د اوبو ستونزه تر یوې اندازې حل شي. موږ وینو چې د وروستیو پرله پسې وچکالیو له امله ډېرې سیمې د خبناک اوبو له کمنبت سره مخ دي.

پايله

لوی، متوسط او کوچني بندونه جوړ کړي دي. د دې بندونو له جملې یو هم په زابل ولايت کې د عمری بند دې چې په دې وروستيو کې ګټې اخیستنې ته وسپارل شو. د دغه بند په واسطه به په زابل ولايت کې تر حکمه لاندې او بو سرچینې تغذیه شي، د کرنې لپاره به د اړتیا وړ او به برابري کړي، د قلات نبار د برېښنا ستونزه به حل شي، موسمی خونږي سیلابونه به کنټرول او د زیانونو مخنيوي به یې وشي او په توله کې به د دغه وروسته پاتې ولايت د اوسبدونکو لپاره د کرنې په برخه کې ډېږي اسانتياوې رامنځته کړي.

او به د انسان په ژوند کې مهم او حیاتي ارزښت لري، دا ارزښت نن ورڅ په نړیواله کچه تر بل هرڅه مخ په زیاتېدو دي. له یوه لوري پرله پسې وچکالۍ او د اقلیمي بدلون منفي اغېزې مخ په زیاتېدو دي او له بل لوري بیا د نړۍ نفوس په چتکې سره د زیاتېدو په حال کې دې چې دې چارو د او بو د کمنښت ستونزه خو برابره زیاته کړي.

اسلامي امارت دا ستونزه درک کړي ده او د تېرو درېيو کلونو پر مهال یې د هېواد په کچه په مختلفو سیمو کې

مژویی بر وضعیت پارک های صنعتی در کشور

نویسنده: نجیب الله مایار

در این مقاله روی پارک های صنعتی و اهمیت آن، پارک های صنعتی در افغانستان، پارک های صنعتی دولتی و شهرک های رهایشی- صنعتی و دیگر موضوعات مربوطه بحث شده است.

مقدمه

استفاده قرار می‌گیرد. در حقیقت پارک‌های صنعتی بستری مناسب برای رشد صنعت و فعالیت‌های صنعتی در یک کشور است و محل رشد صنایع و زمینه‌ی جذب سرمایه‌گذاری است.

پارک‌های صنعتی در افغانستان

فعالیت‌های صنعتی به صورت منظم برای اولین بار در سال ۱۳۵۳ خورشیدی با ایجاد اولین پارک صنعتی در منطقه‌ی پلچرخی شهر کابل آغاز شد. بعداً پارک صنعتی بگرامی در کابل و یک پارک صنعتی در ولایت هرات تاسیس شد. پروژه‌های احداث پارک‌های صنعتی در سراسر کشور یکی از اقدامات عملی حکومت در رشد و اکشاف صنعت کشور، جلب و جذب سرمایه‌گذاری و ایجاد اشتغال‌زاibi در کشور می‌باشد. انواع پارک‌های صنعتی عبارت اند از پارک‌های صنعتی حکومتی، پارک‌های صنعتی مشارکتی و پارک‌های صنعتی خصوصی.

پارک‌های صنعتی حکومتی

۱ - پارک صنعتی پلچرخی کابل

پارک صنعتی پلچرخی در ۱۳۵۰ جریب زمین در سال ۱۳۴۸ خورشیدی در منطقه‌ی پکتیا کوت ولایت کابل تأسیس گردیده است. در این پارک زمین طراحی شده که از آن جمله ۶۱۴ آن برای ۳۶۰ شرکت توزیع گردیده است. در این پارک ۳۶۰ فابریکه در نظر گرفته شده و در بخش‌های پلاستیک سازی، پروسس میوه خشک، تهیه مواد غذایی، تولید مشروبات غیرالکولی، آب معدنی، صابون سازی و تولید فلزات فعالیت دارند.

صنعت در زنده‌گی بشر نقش بسزای دارد که نه تنها در زنده‌گی روزمره بیشترین نیازمندی‌های آن از طریق صنعت برآورده می‌شود، بلکه در پیشرفت اقتصادی کشورها نیز یک شاخص مهم به حساب می‌آید. اما متاسفانه سهم صنعت در اقتصاد افغانستان چندان قابل توجه نبوده است. بخش صنعت هیچگاه فرصت بدست نیاورده تا در رشد و توسعه افغانستان طوری نقش را ایفا نماید که بایست بازی می‌کرد. نظام‌ها و سیاست‌های گوناگون اقتصادی را که افغانستان در چند دهه‌ی گذشته تجربه کرده، نتوانست به رشد این بخش کمک کند و مشکلات صنعت کاران همچنان پابرجا مانده. این باعث شده که صنایع کشور محدود به صنایع اولیه و مصرفی باقی بماند. گرچه صنعت در افغانستان سابقه تاریخی دارد اما تجاوزهای خارجی و نبود نظام‌های مرکزی در کشور باعث گردید که پلان‌ها و برنامه‌های درازمدت دولتی نیمه تمام بماند و یا هم هیچ فرصت عملی شدن نداشته باشد. دولت‌ها و نظام‌های گذشته به نوبه خود برای رشد صنعت زیرینها ای اعمار نموده و در شماری از ولایت‌ها پارک‌های صنعتی را اساس گذاشته است.

پارک‌های صنعتی و اهمیت آن

پارک‌های صنعتی در افغانستان از جمله ساحت‌اقتصادی است که مطابق با پلان‌های استراتیژیک شهری برای توسعه اقتصادی طرح و احداث گردیده است. این پارک‌های صنعتی دارای زیرینها لازم بوده و غرض فعالیت‌های تولیدی و صنعتی مورد

۴ - پارک صنعتی سنجد دره پروان

پارک صنعتی سنجد دره در حومه مرکز ولایت پروان، در مساحت ۵۸۶ جریب زمین به هزینه ۴۰ میلیون افغانی احداث شده. در مرحله اول دیوار احاطه، سرک و سیستم آبرسانی در ۲۸۶ جریب زمین این پارک ساخته شده. این پارک برای دست کم ۱۳۰ فابریکه تولیدی اختصاص یافته است.

۵ - پارک صنعتی فاز ۱ - ۲ - ۳ ولایت هرات

پارک صنعتی فاز اول، دوم و سوم ولایت هرات در سال ۱۳۸۳ خورشیدی در موازی ۳۸۵۰ جریب زمین ساخته شده است.

به طور مجموعی ۵۱۵ فابریکه در این پارک در نظر گرفته شده است.

۶ - پارک صنعتی فاز ۴ ولایت هرات

پارک صنعتی فاز چهارم ولایت هرات در سال ۱۳۹۴ خورشیدی در موازی ۸۹۲ جریب زمین در قریه سفید بهر ولسوالی گذره ولایت هرات تأسیس شده است. پروسه انتقال ملکیت این پارک در سال ۱۳۹۲ خورشیدی تکمیل گردیده بود. در مرحله نخست در این پارک پنج فابریکه فعالیت خود را آغاز کرده بود.

۷ - پارک صنعتی امیر علی شیرنوایی در ولایت بلخ

پارک صنعتی امیر علی شیرنوایی در سال ۱۳۸۵ خورشیدی در قسمت شرقی شهر مزار شریف نزدیک به دوراهی حیرتان به مساحت ۹۲۵ جریب زمین تأسیس گردیده که شامل دو فاز است. فاز اول آن ۱۲۵ جریب

۲ - پارک صنعتی جمعه محمد محمدی فاز اول و دوم ولایت کابل

فاز اول پارک صنعتی جمعه محمد محمدی در سال ۱۳۸۴ خورشیدی در ۴۵ جریب زمین در سرک بگرامی ولایت کابل تأسیس گردیده است. در فاز اول این پارک ۳۴ نمره طراحی شده و برای ۳۳ شرکت توزیع گردیده. برای فاز اول این پارک مبلغ ۱۳ میلیون دالر سرمایه گذاری و برای ۱۶۷۰ نفر زمینه کار را مساعد ساخته است. در این پارک، ۳۴ کارخانه تولیدی در ۳۴ نمره زمین مصروف تولید در سکتورهای لباس، مواد غذایی، پلاستیک سازی، ادویه، مطبوعه، اکسیجن، شیشه سازی، تولید ظروف یک بار مصرف، مواد شویند و وسایل برقی می باشند و زمینه کار برای صدها تن از شهروندان کشور مساعد ساخته است. فاز دوم پارک صنعتی جمعه محمد محمدی در سال ۱۳۹۳ خورشیدی به مساحت ۵۵ جریب زمین تأسیس گردیده است. این پارک برای ۱۹ نمره زمین طراحی گردیده که همه نمرات آن توزیع گردیده است. در فاز دوم این پارک ۲۴ فابریکه در نظر گرفته شده است.

۳ - پارک صنعتی - زراعتی باریک آب پروان

پارک صنعتی و زراعتی باریک آب در مساحت ۲۰۰۰ جریب زمین در قریه باریک آب ولسوالی بگرامی ولایت پروان اعمار شده و تا اکنون ۳۴۰ نمره آن برای صنعت کاران توزیع گردیده است. در مرحله اول برای زیربنا های اساسی این پارک در حدود ۵۵۰ جریب زمین جهت سرک ها، سیستم آبرسانی، فاضلاب و غیر در نظر گرفته شده بود.

۱۱- پارک صنعتی حصارشاھی ننگرهار

پارک صنعتی حصارشاھی ننگرهار در دشت حصارشاھی ولسوالی رودات این ولایت موقعیت دارد که در ۱۱۰۰ جریب زمین ایجاد شده و دارای تمام تسهیلات لازم می باشد. این پارک که در سال ۱۳۹۰ خورشیدی ایجاد گردیده، در ۲۹۵ نمره طراحی که بیش از ۱۰۰ نمره آن به سرمایه‌گذاران توزیع گردیده است. اکنون دههای فابریکه در سکتورهای های پلاستیک، مواد غذایی، سنگ های ساختمانی و بخش های دیگر فعالیت دارند.

۱۲- پارک صنعتی سوراندام ولایت قندهار

پارک سوراندام ولایت قندهار در مرکز این ولایت نزدیک میدان هوایی موقعیت داشته و از جمله بزرگترین پارک های صنعتی به شمار میروند. ماستر پلان پارک صنعتی متذکره قبل از سوی وزارت شهر سازی و اراضی ترتیب شده است. این پارک در مساحت ۳۸۵۰ جریب زمین برای ۱۲۰۰ نمره زمین طراحی گردیده است و به تعداد ۱۶۶ فابریکه در بخش های مختلف فعالیت تولیدی دارند.

۱۳- پارک دوم صنعتی سوراندام ولایت قندهار

این پارک به مساحت ۷۵ جریب زمین در مرکز ولایت قندهار نزدیک به میدان هوایی تاسیس گردیده. پارک دوهم صنعتی سوراندام برای ۴۷ نمره زمین طراحی گردیده و ۴۰ نمره آن توزیع شده است.

۱۴- پارک صنعتی باغ سماوات ولایت خوست

پارک صنعتی باغ سماوات در مساحت ۴۰۰ جریب

زمین و فاز دوم آن ۸۰۰ جریب زمین میباشد. این پارک به طور مجموعی برای ۳۵۷ نمره زمین طراحی شده. تعداد فابریکه ها در این پارک به ۲۰۱ میرسد.

۸- پارک صنعتی شادیان ولایت بلخ

پارک صنعتی شادیان در سال ۱۳۵۷ خورشیدی در موازی ۱۲۵۰ جریب زمین در ولایت بلخ تأسیس گردیده. این پارک برای ۱۷۳ نمره طراحی شده است. در این پارک ۸۱ شرکت تولیدی در بخش های مختلف فعالیت دارد. در پارک شادیان ولایت بلخ ۱۸ میلیون دالر سرمایه گذاری گردیده و برای ۱۱۶۸ نفر زمینه کار را مساعد ساخته است. این پارک به ۲۴۱ فابریکه در نظر گرفته شده بود.

۹- پارک صنعتی بلخ باستان

به پارک صنعتی بلخ باستان در ولایت بلخ حدود ۴۰۰۰ جریب زمین از سوی وزارت تجارت و صنایع اختصاص داده شده که در مرحله اول در ۲۴۴ جریب زمین پارک صنعتی و یک مرکز تجاری ساخته شده. در این مرحله ۱۰ کیلومتر سرک و ۳,۶ کیوملومتر دیوار احاطه‌ی آن به هزینه حدود ۲۰ میلیون افغانی ساخته شده است.

۱۰- پارک صنعتی شیخ مصری ننگرهار

پارک صنعتی شیخ مصری در سال ۱۳۸۴ خورشیدی در ولسوالی سرخود ولایت ننگرهار در ساحه ۱۵۰۰ جریب زمین ساخته شده. این پارک در ۶۳۵ نمره زمین طراحی و به طور مجموعی برای ۴۵۲ شرکت تولیدی توزیع شده. در این پارک صنعتی ۴۷۳ فابریکه در بخش های مختلف فعالیت دارند.

۱۸ - پارک صنعتی دوراهی ولايت هلمند

این پارک به تاریخ چهارم ماه قوس سال ۱۴۰۲ از سوی سرپرست وزارت صنعت و تجارت امارت اسلامی افتتاح شد. برای این پارک صنعتی (دوراهی هلمند) در حدود ۲۰۰۰ جریب زمین در نظر گرفته شده است.

علاوه بر پارک های صنعتی شماری شهرک های رهایشی - صنعتی نیز به هدف رشد سکتورهای خاص صنعتی از سوی حکومت ایجاد شده است که یکی از آنها شهرک رهایشی - صنعتی قالین است.

شهرک های رهایشی - صنعتی

در کنار پارک های صنعتی که برای کلیه فعالیت های تولیدی - صنعتی احداث می شود، ایجاد شهرک های ویژه سکتورهای مختلف نیز اعمار می شود. در کنار اعمار پارک های جدید عمومی، به هدف توسعه زیربنای سکتورهای زراعت، قالین، سنگ مرمر و سنگ تالک، اقدام به احداث پارک های صنعتی ویژه ای این سکتورها نیز کرده است. شهرک رهایشی - صنعتی قالین کابل، شهرک رهایشی - صنعتی قالین بلخ، شهرک صنعتی - رهایشی قالین ننگرهار و شهرک رهایشی صنعتی کندز از جمله این پارک هاست که به هدف رشد صنعت قالین در نظر گرفته شده است.

پارک های صنعتی تحت کار و پلان شده

علاوه بر پارک های صنعتی که کار ساخت زیربنایها و دیگر امکانات آن تکمیل گردیده، شماری دیگر از این پارک های تحت کار است. گرچه رقم دقیق اینگونه پارک ها هنوز مشخص نشده اما از شماری از آنها نام

زمین افتتاح شد که پروژه ساخت دیوار احاطی و سرک آن ۱۷۹۳۰۰۰ افغانی هزینه برداشته. این پارک به تاریخ ۲۰ م قوس سال ۱۴۰۲ خورشیدی افتتاح گردید.

۱۵ - پارک صنعتی کوتل تخت میدان وردک

پارک صنعتی کوتل تخت در میدان وردک به مساحت ۲۰۰ جریب زمین در سال ۱۳۹۲ خورشیدی در حومه میدان شهر تهداب گذاری شده بود تا سکتور خصوصی جهت تاسیس کارخانه های تولیدی در آن سرمایه گذاری نماید. در این پارک که به تاریخ ۲۲ ثور سال ۱۴۰۱ خورشیدی افتتاح گردید برای ۲۰ تن از فابریکه داران در این ولايت تصدیق نامه های زمین نیز توزیع شد.

۱۶ - پارک صنعتی ولايت لوگر

این پارک صنعتی در ولسوالی محمدآغه ولايت لوگر در موازی ۵۰۰ جریب زمین ایجاد شده است. طبق معلومات وزارت تجارت و صنایع در ۱۸ نمره این پارک که ۳۰ جریب زمین را در بر می گیرد به فابریکه ذوب آهن اختصاص داده شده که به سرمایه گذاری ۱۰۰ الی ۱۵۰ میلیون دالر ساخته شده و ظرفیت تولید ۴۰۰ الی ۴۵۰ تن تولید در یک روز دارد.

۱۷ - پارک صنعتی بُست هلمند

این پارک به تاریخ چهارم ماه قوس سال ۱۴۰۲ از سوی سرپرست وزارت صنعت و تجارت امارت اسلامی افتتاح شد. قابل یادآوری است که پارک صنعتی بُست در محدوده ۱۷۵ جریب زمین اعمار می شود.

پارک صنعتی ولایت زابل

وزارت صنعت و تجارت گفته مسوولان این وزارت با توجه به اهمیت پارک صنعتی در ولایت زابل به ریاست صنعت و تجارت این ولایت دستور داده تا با هماهنگی اداره محلی این ولایت مسله تثبیت زمین و ایجاد پارک صنعتی را به این وزارت پیشنهاد نماید.

پارک های صنعتی پلان شده

شماری پارک های را در اینجا نام میبرم که پلان شده
اما کار آن بنا بر دلایل مختلف تا اکنون آغاز نشده است:

- ۰ پارک صنعتی زراعتی سرک بای پاس ولایت هرات: پارک صنعتی سرک بای پاس در ولایت هرات در موازی ۲۰۰۳ جریب زمین واقع ولسوالی گذره در قسمت جنوبی سرک بای پاس موقعیت دارد.
 - ۰ پارک صنعتی فاز پنجم هرات: پارک صنعتی فاز پنجم هرات در موازی ۶۰۸ جریب زمین در کنار کاریز سفید در ولسوالی گذره هرات موقعیت دارد.
 - ۰ پارک صنعتی نیمروز: این پارک در موازی ۸۰۰۰ جریب زمین در قریه چگینی ولسوالی زرنج موقعیت دارد.
 - ۰ پارک صنعتی دهنہ بنگی: پارک صنعتی دهنہ بنگی در ساحه دهنہ ولسوالی بنگی ولایت تخار موقعیت دارد که در موازی ۲۰۰ جریب زمین در نظر گرفته شده است.
 - ۰ پارک صنعتی دایکندی: این پارک در موازی ۱۱۱ جریب زمین در منطقه بند بولان ولسوالی شهرستان این ولایت موقعیت دارد.

میبریم که وزارت صنعت و تجارت از جریان کار آن خبر داده اند.

پارک صنعتی دشت قشقه در بامیان

وزارت صنعت و تجارت امارات اسلامی افغانستان به مسوولان محلی بامیان هدایت داده تا موضوع ایجاد پارک صنعتی در دقت قرغنتو و دشت قشقه ولايت بامیان را پیگیری کند. وزارت صنعت و تجارت این دشته قشقه را بهترین مکان برای ایجاد پارک های صنعتی دانسته است.

پارک صنعتی ولايت بادغيس

وزارت صنعت و تجارت امارات اسلامی افغانستان به تاریخ ۱۸ م قوس سال ۱۴۰۲ هجری شمسی غرض بررسی پروژه اقتصادی و ایجاد پارک صنعتی یک هیئت را به مرکز ولایت بادغیس فرستاد. اعضای این هیئت ضمن تاکید بر ساخت پارک های صنعتی در این ولایت گفته، تلاش میکند با احداث پارک صنعتی در این ولایت، زمینه اشتغال زای برای مردم این ولایت فراهم سازد. به گفته مسوولان این وزارت، بادغیس با داشتن انرژی برق کافی جای مناسب برای احداث پارک صنعتی و فابریکه های تولیدی است.

پارک صنعتی ولاپت ارزگان

طبق معلومات وزارت صنعت و تجارت قرار است در منطقه خيرآباد ولايت ارزگان بر ۷ هزار جريپ زمين پارک صنعتي را ايجاد نماید.

- پارک صنعتی دامان: پارک صنعتی دامان در موازی ۹۵۰ جریب زمین در قریه سپینه ویاله ولسوالی دامان ولایت کندھار موقعیت دارد.
- پارک صنعتی روپه غزنی: این پارک در موازی ۹۴۱ جریب زمین در دشت تلخکزار غزنی موقعیت دارد.
- پارک صنعتی جدید بلخ: پارک صنعتی جدید ولایت بلخ در موازی ۷۵۰ جریب زمین در شاهراه کابل - مزارشیریف در ولسوالی خلم موقعیت دارد.
- پارک صنعتی تتمدره: این پارک در موازی ۱۱۰ جریب زمین در تتمدره ولایت پروان موقعیت دارد.
- پارک صنعتی ساحه میدان هوایی: این پارک در موازی ۵۰۰ جریب زمین در ولسوالی دامان ولایت قندھار موقعیت دارد.
- پارک صنعتی شیرماهی: پارک صنعتی شیرماهی در موازی ۲۰۰۰ جریب زمین در ولسوالی امام صاحب ولایت فندز موقعیت دارد.

تلاش امارت اسلامی در عرصه رشد صنعت

امارت اسلامی افغانستان رشد و توسعه صنعت در کشور را مهم دانسته و حمایت از سکتور خصوصی، مهیا ساختن زمینه سرمایه گذاری برای سرمایه گذاران داخلی و خارجی و توسعه صنعت داخلی از اولویت های خود قرار داده است. امارت اسلامی اقدامات دیگری را نیز برای حمایت از سرمایه گذاری خصوصی انجام داده است که در اینجا به برخی از آنها اشاره می کنیم.

- پارک صنعتی پشته لشمک کلالا: پارک صنعتی پشته لشمک کلالا در ولایت غزنی در موازی ۱۵۰۰ جریب زمین در منطقه پشته لشمک موقعیت دارد.
- پارک صنعتی قالین آفچه: این پارک در ولایت جوزجان در موازی ۱۶,۳۷ جریب زمین در ولسوالی آفچه موقعیت دارد.
- پارک صنعتی جوزجان: پارک صنعتی جوزجان در موازی ۱۰۰۰ جریب زمین در قریه براغلی شهر شبرغان موقعیت دارد.
- پارک صنعتی فاریاب: این پارک صنعتی در موازی ۱۱۴۲ جریب زمین در منطقه خواجه قلوق ولسوالی اندخوی موقعیت دارد.
- پارک صنعتی ولایت بغلان: پارک صنعتی ولایت بغلان در موازی ۵۶۳ جریب زمین در ساحه کیله گی ولسوالی دوشی این ولایت موقعیت دارد.
- پارک صنعتی میربچه کوت: این پارک در قریه خروتی ولسوالی میربچه کوت ولایت کابل در موازی ۱۰۰۰ جریب در نظر گرفته شده است.
- پارک صنعتی دولت آباد: پارک صنعتی دولت آباد در موازی ۶۹۶ جریب زمین در قریه شیخ های ولسوالی دولت آباد ولایت فاریاب موقعیت دارد.
- پارک صنعتی کاپیسا: این پارک در موازی ۶۶۰ جریب زمین در قریه احمد بیک ولسوالی نجراب این ولایت موقعیت دارد.
- پارک صنعتی لغمان: این پارک در موازی ۲۰۰۰ جریب زمین در قریه خیروخیل ولسوالی قرغه بی این ولایت موقعیت دارد که پروسه انتقال ملکیت آن در سال

توضیح قانون ساحات صنعتی

است. در باب دوم ساحات صنعتی امارتی توزیع زمین و موضوعات مربوط به آن در بر می گیرد. در فصل اول باب دوم از شرایط توزیع زمین، میعاد، محدودیتها و استرداد زمین بحث شده. فصل دوم همین باب فروش زمین، اجاره، بیعه و موضوعات مربوط به آن در بر می گیرد و در فصل سوم این باب حفاظت و مراقبت ساحات صنعتی امارتی و موضوعات مربوطه مورد بحث قرار گرفته است. باب سوم این قانون از ساحه صنعتی مشارکتی بحث می کند. در فصل اول باب سوم ساخت، توسعه و طرح و سهم گرفتن ساحه صنعتی مشارکتی روشن شده است. در فصل دوم باب سوم سرمایه زمین، بیع، نظارت و تنظیم ساحه صنعتی شامل است. باب چهارم این قانون در مورد ساحه صنعتی خصوصی بحث می کند. باب پنجم قانون ساحات صنعتی امارتی که در مورد جلوگیری از تخطی است سه فصل دارد، در فصل اول همین باب اقدامات خلاف طرح تفصیلی عدم رعایت کردن شرط‌نامه گرفته شده است. در فصل دوم همین باب در مورد رعایت اسناد تقنینی و در فصل سوم آن از منع انداختن زباله‌ها آورده شده. در باب ششم این قانون احکام متفرقه گنجانیده است.

قانون ساحات صنعتی بر اساس فرمان شماره سوم عالیقدر امیرالمؤمنین شیخ صاحب حفظہ اللہ به تاریخ ۲۸ ام ماه اول سال ۱۴۴۶ هجری قمری در یک مقدمه، شش باب، ۱۱ فصل و ۶۷ ماده توضیح شده است. هدف این قانون رشد اقتصادی و پیشرفت افغانستان از طریق تنظیم ساحات صنعتی؛ جلب و جذب سرمایه‌گذاری خصوصی و همچنان زمینه سازی مدیریت، حفاظت و مراقبت از ساحات صنعتی است. باب اول این قانون شامل سه فصل است که عبارت اند از فصل اول، ساحه صنعتی امارتی، فصل دوم نظارت و مدیریت و فصل سوم ترکیب هیئت، وظایف و صلاحیت‌ها. در فصل اول باب اول به ایجاد ساحه صنعتی امارتی، انتقال قطعه زمین و بر توسعه ساحه صنعتی امارتی بحث شده است. در فصل دوم همین باب به نظارت و مدیریت اشاره شده است. فصل دوم به ترتیب طرح‌های تفصیلی و نظارت از تطبیق آن، بدست آوردن موافقه وزارت شهرسازی و مسکن، بر ترتیب سندهای فنی کارهای توسعه‌وی، نظارت از تطبیق امور توسعه‌وی ساحه صنعتی امارتی و از مدیریت و نظارت ساحه صنعتی امارتی بحث می کند. در فصل سوم باب اول ترکیب هیئت و وظایف و صلاحیت‌ها واضح گردیده

داخلی تسریع شده و فرصت های کاری برای شهروندان نیز فراهم خواهد شد. صندوق حمایت از سکتور خصوصی به منظور یافتن منابع مالی مطمئن برای اجرای پروژه ها، حمایت مالی از برنامه های مرتبط با معیاری سازی تولیدات داخلی، همکاری در راه اندازی نمایشگاه های ملی و بین المللی، احداث مراکز ویژه صادرات، حمایت مالی از برنامه های ملی و مؤثر در سکتور خصوصی و سایر بخش های این سکتور ایجاد گردیده که مورد استقبال گرم سکتور خصوصی قرار گرفت.

پروسس صادرات در کشور؛ زمینه را برای بسته بندی، پروسس و انتقال معیاری اموال تجارتی مساعد می سازد. این زون ها در شش ولایت کشور با در نظر گرفتن ۱۰۰ جریب زمین برای هریک آن در نظر گرفته شده. قرار است، این زون ها در ولایت کابل، کندهار، هرات، ننگرهار، بلخ و پکتیا ایجاد شوند که در هر زون برای ۲۰ هزار تن زمینه کار مساعد خواهد شد. از اثر نبود این زون ها؛ افغانستان سالانه در حدود چهار میلیارد دالر زیان می بیند.

ایجاد صندوق حمایت از سکتور خصوصی

یکی دیگر از برنامه های حمایت از سکتور صنعتی، صندوق حمایت از سکتور خصوصی است. این صندوق از سوی محترم ملا عبدالغفار برادر آخند معاون اقتصادی ریاست وزراء بتاریخ ۱۷ م جوزا سال جاری خورشیدی افتتاح شد. معاون اقتصادی ریاست وزراء، ایجاد این صندوق را در راستای حمایت از سکتور خصوصی و ارائه تسهیلات لازم برای آنها مهم دانسته، گفت، در کنار حمایت از سکتور خصوصی، روند رشد و توسعه تجارت، ترانزیت، صنعت و تولیدات

ایجاد زون پروسس صادرات در کابل

به تاریخ هفتم قوس سال ۱۴۰۲ خورشیدی براساس پیشنهاد وزارت صنعت و تجارت جهت ایجاد زون های پروسس صادرات در افغانستان و فرمان عالیقدر امیرالمؤمنین حفظہ اللہ، نشستی میان این وزارت و ادارات ذیر بسط امارت اسلامی افغانستان دایر و در رابطه به انتقال ۱۰۰ جریب زمین وزارت فواید عامه به وزارت صنعت و تجارت به منظور ایجاد زون پروسس صادرات در کابل بحث صورت گرفت. زون های

معافیت و کاهش مالیات بر فروشات

امارت اسلامی در حمایت از سکتور خصوصی جرایم مالیاتی را معاف و در بعضی از آنها تخفیف آورد. محترم ملا عبدالغنى برادر آخند معاون اقتصادی ریاست وزراء بتاریخ ۱۷ جوزا سال جاری خورشیدی در مراسم افتتاح صندوق حمایت از سکتور خصوصی در کابل گفت که حمایت از سکتور خصوصی، مهیا ساختن زمینه سرمایه‌گذاری برای سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی و توسعه صنعت داخلی از اولویت های امارت اسلامی می باشد و به همین منظور از سوی عالیقدر امیرالمؤمنین شیخ صاحب حفظہ اللہ جرایم مالیاتی و مالیات ثابت اصناف و کسبه کاران را معاف و در بعضی از آنها تخفیف به وجوده آورده است. بر بنیاد این دستور، از اصنافی که تا دو میلیون افغانی در سال فروشات داشته باشند، مالیه گرفته نمی شود.

نتیجه گیری

کشور را حل نماید، بنابراین باید به ساخت بندهای بزرگ تولیدی برق در کشور توجه نمود. تا زمانیکه این معضل به صورت اساسی حل می گردد باید با افزایش برق وارداتی و اختصاص دادن سهم قابل توجه این برق به سکتور خصوصی مشکل صنعت کاران حل گردد. علاوه براین سطح تولید برق آفتابی و گازی باید افزایش یابد تا برق مورد نیاز سکتور صنعتی کشور مهیا گردد. اگر زمینه سرمایه‌گذاری مهیا و به مشکلات صنعت کاران رسیده گی صورت گیرد، بدون شک که افغانستان در بیشتر بخش های تولیدی به خودکفایی خواهد رسید.

پارک های صنعتی یکی از اساسی ترین نیاز سکتور صنعت در کشور است. افغانستان گرچه دهها پارک صنعتی دارد اما توجه به زیربنایها و امکانات دیگر یک فکتور مهم در این مکان های تولیدی است که باید مورد توجه قرار گیرد. با افزایش سطح امکانات در پارک های صنعتی از یک سو نیازهای اساسی صنعت کاران مرفوع می گردد و از سوی دیگر باعث جلب و جذب سرمایه های بیشتر داخلی و خارجی خواهد شد. امارت اسلامی باید به این مسله توجه بیشتر داشته باشد. برق وارداتی نمی تواند مشکل درازمدت

THE INTER-MINISTERIAL INVESTMENT COMMITTEE HAS APPROVED VARIOUS PROJECTS WORTH APPROXIMATELY 12 BILLION AFGHANIS

Nature of the Projects

Under the framework of the Deputy PM for Economic Affairs Office, the Inter-Ministerial Investment Committee has approved and the Economic Commission has endorsed various projects across different regions of the country, worth around 12 billion Afghanis and the works of these projects are currently underway.

Extension of transmission lines and construction of substations for imported electricity;

Construction of residential apartments;

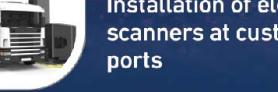
Solar power generation;

Construction of electronic gate complexes;

Development of commercial markets;

Installation of electronic scanners at customs ports

Project Locations

Sarobi District, Kabul Province;

Eastern Gate of Kabul City;

12 customs ports across the country;

Kota-e Sangi area, Kabul City;

Areas in Herat Province;

Lashkar Gah, the capital of Helmand Province.

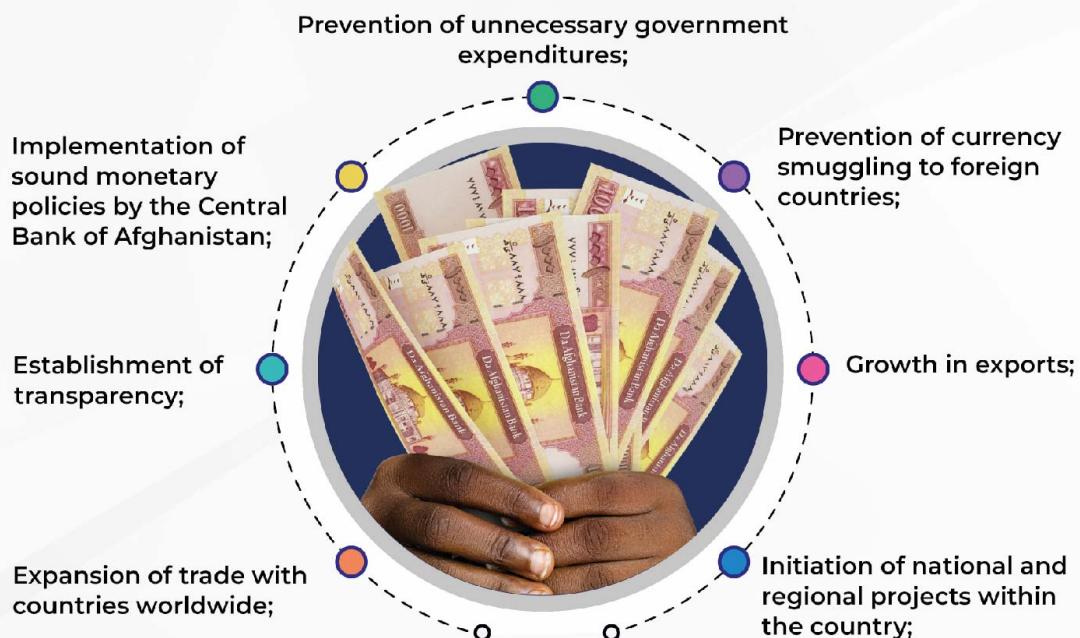
Note:

Infrastructure, electricity, agriculture, industry, and other sectoral development plans are currently under review, with their implementation set to commence in the near future.

IN THE PAST YEAR,
THE VALUE OF THE AFGHANI INCREASED
BY 14.50% AGAINST THE US DOLLAR

Factors that have contributed to the preservation and appreciation of the Afghani value:

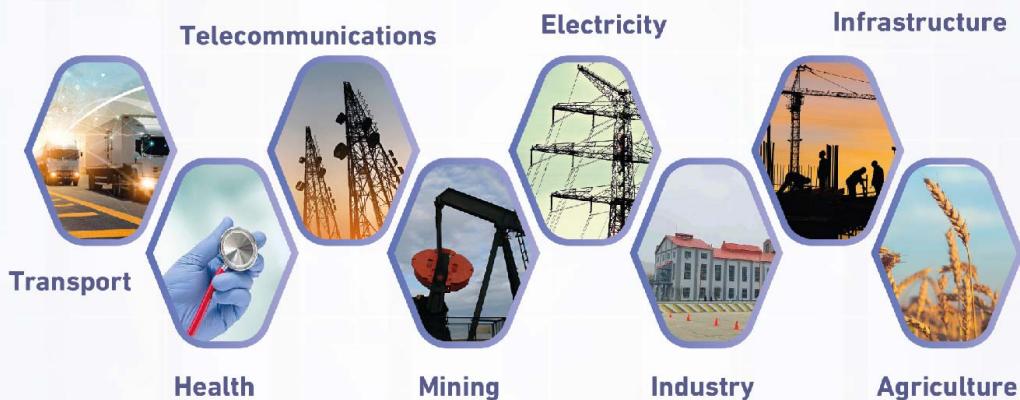

Interest Shown for 5 Billion and 348 Million USD in Investments in Afghanistan

The Islamic Emirate of Afghanistan fully supports domestic and foreign investments in the country. In the ongoing year of 2024, dozens of domestic and international companies have shown interest in investing approximately 5.348 billion USD across various sectors.

● Investment Sectors:

● Other Investment Areas:

➤ Small and Medium Enterprises (SMEs) ➤ Urban Development ➤ E-Governance

- These companies have prior investment experience in various sectors across different countries, including:

Neighboring countries (1)

(3) Arab world

Regional countries (2)

(4) Western countries

Note In the future, contracts will be signed with domestic and foreign companies in areas such as infrastructure, electricity production, commercial centers, transport, e-governance, and other sectors.

"Activities of the Deputy PM for Economic Affairs Office and People's Comments,"

The Deputy PM for Economic Affairs Office has prepared and published an analytical report titled "Activities of the Deputy PM for Economic Affairs Office and People's Comments," covering activities from June 21, 2024, to September 21, 2024. The purpose of this report is to shed light on public opinions and take them into consideration.

This analytical report includes several key topics: the approval of a temporary export policy for gold by the Economic Commission, the approval of projects worth around 5 billion Afghanis by the National Procurement Commission, the establishment of export processing zones in six provinces, including Kabul, the inauguration of the Life Pearl Pharmaceutical Factory, the initiation of large-scale infrastructure projects aimed at creating employment opportunities by the Islamic Emirate, the opening of construction work for the road extension to the Mes Aynak project, the signing of contracts for the installation of electronic scanners at 12 customs ports, the signing of agreements worth 2.5 billion USD between Afghanistan and

Uzbekistan, and the inauguration of the practical work on the Paktika Palatuni Dam, among other similar topics.

These are initiatives taken by the Deputy PM for Economic Affairs Office to promote the economic growth of the country and its reconstruction. Some of these projects have already been implemented, while there is a strong commitment to implement others. Citizens have shared their opinions regarding these topics through state and private media as well as social networks. We have analyzed and assessed these opinions based on standards.

The citizens' opinions on these matters are divided into positive, negative, and suggestions. In total, there were 22,433 opinions, of which 19,936 (accounting for 89%) were positive, 1,906 (accounting for 8%) were negative, and 591 (accounting for 3%) were suggestions.

The analysis of public opinions shows that the people are satisfied with the economic measures taken by the Islamic Emirate of Afghanistan and call for the continuation of such plans in the future.

ECONOMIC BENEFITS OF THE TAPI PROJECT

museum. The smuggling of 416 historical artifacts has been prevented at airports and customs checkpoints, and restoration work on 13 historical monuments is currently in progress. The National Archives have restored 196 document volumes. Scientific surveys have been conducted on 400 ancient sites in 14 provinces, with 371 new archaeological sites discovered. Scientific surveys of these new sites will be carried out this year, and 3,484 historical artifacts have been registered in archaeological sites. Additionally, rumors suggesting that the

historic Minaret of Jam is at risk of collapse are unfounded. The Ministry of Information and Culture has sent a delegation to assess the situation, confirming that the minaret is not in immediate danger. Recently, a device worth one million dollars has been installed to monitor the condition of the minaret. These efforts, once completed, will further enhance the tourism industry, attracting a large number of foreign tourists, generating millions of Afghanis in revenue for the government, and creating thousands of job opportunities.

Conclusion

Several Afghan provinces, including Herat, Ghazni, Kandahar, Bamyan, Balkh, Nuristan, and Kunar, boast ancient and historical monuments, along with beautiful natural landscapes that are attractive to tourists. Therefore, efforts should be made to create an environment where tourists can visit these historical sites and natural attractions. The Islamic Emirate has recognized the economic value of the tourism industry and has taken steps accordingly, as mentioned above. However, these efforts must not stop here; the industry needs further expansion, and the challenges it faces must be fully addressed to create a more conducive

environment for growth.

In provinces frequented by tourists, modern hotels, secure environments, and modern transportation systems should be established, along with professional tourist guides, to showcase Afghanistan's authentic and ancient culture of hospitality on an international scale. This will not only foster the growth of the tourism industry but also generate substantial revenue and play a constructive role in strengthening the national economy. As the tourism industry develops, thousands of new job opportunities will be created, providing employment opportunities for the country's citizens.

Progress in the Tourism Sector under the Islamic Emirate

With the Islamic Emirate's rise to power, the tourism industry has experienced some revival, primarily due to the establishment of full security across Afghanistan, which is a key factor in attracting tourists. Additionally, all necessary facilities for tourists have now been provided within the country. There are no issues in issuing visas, and during their travels, tourists are provided with all necessary services by Emirate institutions, especially through the Tourism Directorate of the Ministry of Information and Culture in every region. This has led to the tourism sector gradually emerging from stagnation and moving towards development. In the year 1403 SH, services were provided to 9,000 tourists who visited various ancient, historical, religious, and recreational sites across Afghanistan. Moreover, 3,000

tourism companies have been registered to facilitate the visa process and simplify the overall travel experience for tourists. To offer standardized services to tourists, hotel construction projects are underway in Zazi Aryub in Paktia, Kapisa, Nuristan, and Ghor provinces. Furthermore, the tourism sector is expected to be digitized in the near future. In addition, the Islamic Emirate has taken significant steps in the identification and surveying of ancient sites, transferring artifacts for assessment, registering historical artifacts in the national museum, and the restoration of historical monuments. So far, 57 ancient sites have been discovered by archaeologists along the Qosh Tepa Canal route, with 400 ancient regions mapped through GIS surveys. Furthermore, 993 historical artifacts have been sent to the national museum for identification, and 2,410 historical objects from various eras have been registered in the national

recreational tourists. In Bamyan, Band-e-Amir is a natural wonder that has few equals worldwide. Additionally, Afghanistan boasts many ancient and historical sites spread across different regions, each with its own unique charm, capable of attracting both domestic and international tourists year-round. Some of the prominent historical sites include the city of Zahak, the city of Gholghola, Chehel Sotoun, and Bar Bar Qala in Bamyan; the Herat Grand Mosque, the Herat Citadel, the shrine of Khwaja Abdullah Ansari, and its famous minarets; the citadel of Ghazni, the tomb of Sultan Mahmud, and the tomb of Sanai; the Kherqa Mubarak and Baba Bagh in Kandahar; and the Shadiano Tangi and the shrine of Sakhi in Mazar-e-Sharif. These sites can attract both religious and recreational tourists alike. The more tourists a country can attract, the higher the level of national income rises. In

essence, the tourism industry has provided substantial revenues to countries rich in cultural heritage, ancient monuments, and historical sites. Today, tourism holds a significant share in the global economy, accounting for one-third of global trade in services. In 1950, there were only 25 million tourists worldwide, but by 2007, that number had increased to 825 million, and by 2017, it had reached 1.323 billion. Projections suggest that by 2030, there will be 1.8 billion tourists worldwide, which reflects the global growth of the tourism industry. Tourism is one of the top five sources of foreign exchange earnings in 150 countries, and 80 countries rely on this industry for a significant portion of their revenues. Recognizing the importance of the tourism industry and its role in economic growth, the Islamic Emirate has begun efforts to promote the development of this sector.

The Importance of the Tourism Industry in the National Economy

The primary concern of economists and policymakers in every country is how to increase the country's Gross National Income and per capita income. To achieve this, they propose various policies and strategies aimed at accelerating economic growth and ultimately achieving economic development. These economists and policymakers consider attracting tourists as a key factor for economic growth because, today, tourism is a prominent global industry that can have a profound impact on the economic progress of nations.

There are many countries around the world that have successfully drawn the attention of

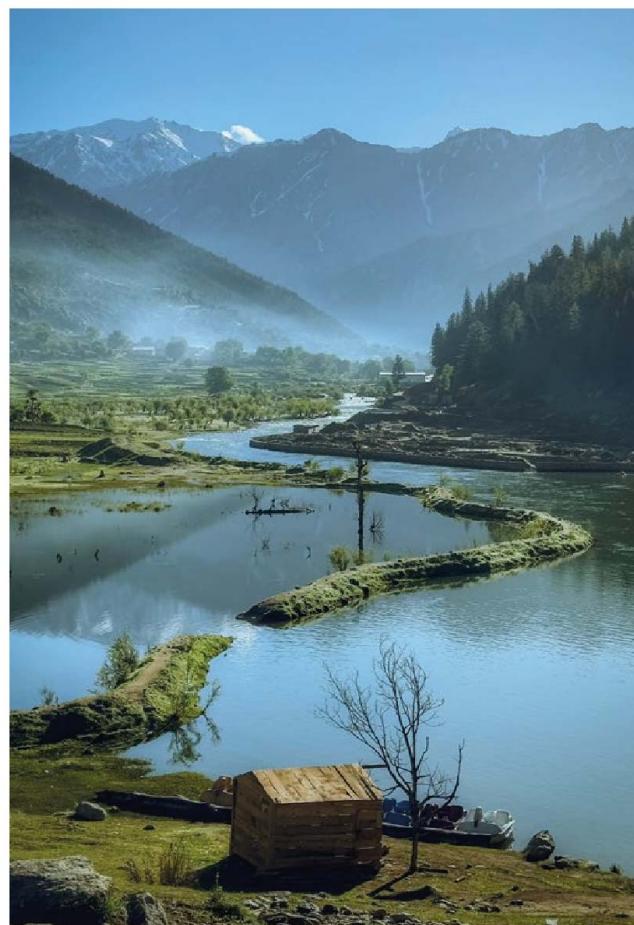
tourists due to their unique characteristics and natural landscapes, generating significant revenue through this channel. Examples of such countries include Greece, Egypt, India, Turkey, and China, which earn hundreds of millions of dollars annually from their tourism industries. Before the era of conflict and occupation, Afghanistan, with its rich collection of ancient and historical monuments, as well as natural landscapes, used to generate millions of Afghans through tourism. If the tourism industry is revived, Afghanistan could not only gain significant revenues but also present a genuine image of the country and its people to the world. One of the key reasons countries focus on attracting tourists is the increase in revenues that it brings. When tourists visit a country, they incur various expenses, such as for food, accommodation, hotels, transportation, and purchasing gifts or other items from the host country. All these expenditures contribute to the economic growth of the host country. In addition to generating revenue, the tourism industry also plays a crucial role in creating job opportunities for the population. It is estimated that for every ten tourists visiting a country, one job is created in the host country. For Afghanistan, a country with a large young workforce, the tourism industry holds immense potential. Afghanistan can attract a significant number of recreational tourists due to its breathtaking natural landscapes. The country's mountainous terrain, including ranges like the Pamirs, Hindu Kush, Baba, Feroz Koh, and Siah Koh, are home to stunning natural scenery. In some areas, rivers further enhance the beauty of these landscapes. These mountains have the potential to attract mountain climbers and

The Tourism Industry in Afghanistan

The reasons presented for the development of the tourism industry in Afghanistan include the existence of a suitable environment for the industry, captivating historical and ancient sites, the presence of all four seasons, and natural landscapes that can attract a significant number of tourists from around the world. At one point, the tourism sector in Afghanistan experienced considerable growth, but the invasion by foreign occupiers and the subsequent continuous conflicts in the country severely damaged and stagnated this industry. Afghanistan's tourism authority, which was established in 1954 under the name "Tourism," recorded the arrival of 200 tourists in its first year. Over time, this number increased, reaching 23,413 tourists in 1961, and by 1968, the number had risen to 63,089. After 1973, the number of tourists steadily increased, with more than 100,000 tourists visiting Afghanistan annually, exploring the country's diverse historical and natural sites. In 1976, the number of tourists exceeded 150,000. However, alongside other sectors, the tourism industry was also disrupted by war and insecurity in Afghanistan.

In addition, Afghanistan's unique feature of having all four seasons, which is almost rare in many other countries, offers warm regions for winter tourism and cool areas for summer tourism, making it highly attractive to international tourists. Afghan cuisine, clothing, handicrafts, and historical sites captivate the attention of tourists, and each of these attractions draws enthusiastic visitors to the country. Different geographical regions of Afghanistan have the potential for the growth and expansion of the tourism

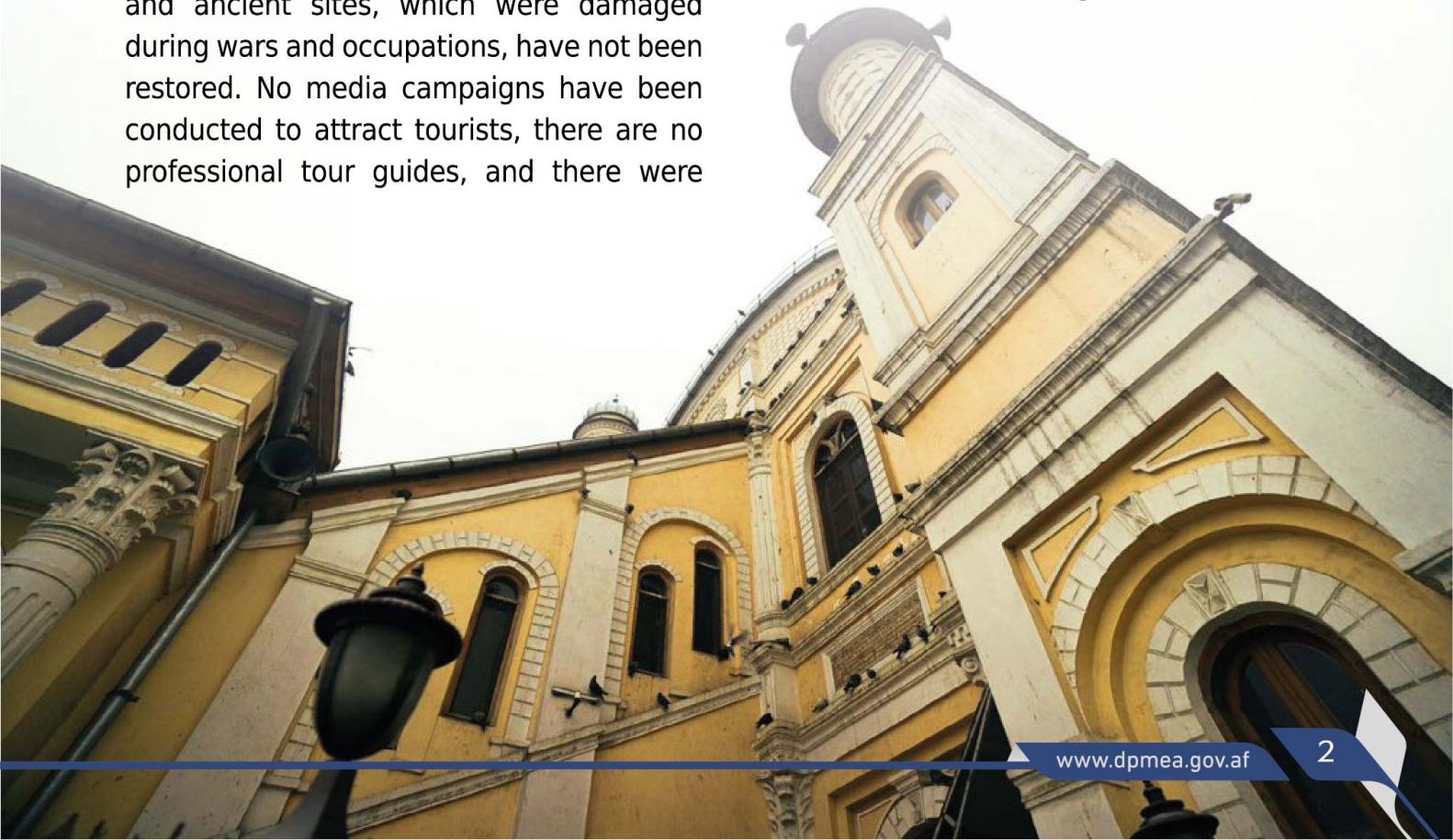
industry, but they require attention for this sector to develop. If the tourism potential in these regions is identified and categorized, there will be an opportunity for the industry to grow. For example, in Balkh province, special attention should be given to religious and historical tourism. Bamyan and Badakhshan provinces offer suitable environments for sports and recreational tourism, while Kandahar is ideal for those tourists interested in Afghanistan's ancient and modern history, among other attractions. Reviving and developing Afghanistan's tourism industry requires the strong attention of authorities, which would pave the way for the growth of the sector and, in turn, accelerate the country's economic development through the revenues generated from it. Now, let us discuss the significance of the tourism industry in the economy.

Introduction

In the global classification, the tourism industry is considered the most revenue-generating sector after the oil and automotive industries. In the 21st century, it has become a core element of development, and the foundation of the global economy is largely dependent on this sector. Its significance is growing day by day. However, in countries like Afghanistan, where the economic situation is not very favorable, this industry holds even greater importance. Additionally, the tourism industry plays a crucial role in fostering familiarity with the cultures of various nations. Afghanistan, being rich in natural landscapes, ancient, and historical sites, has a pressing need for the growth and development of this industry. Unfortunately, what needed to be done for the tourism sector in Afghanistan has not been achieved. This reflects the negligence of previous governments and their failure to recognize the value of this sector. Historical and ancient sites, which were damaged during wars and occupations, have not been restored. No media campaigns have been conducted to attract tourists, there are no professional tour guides, and there were

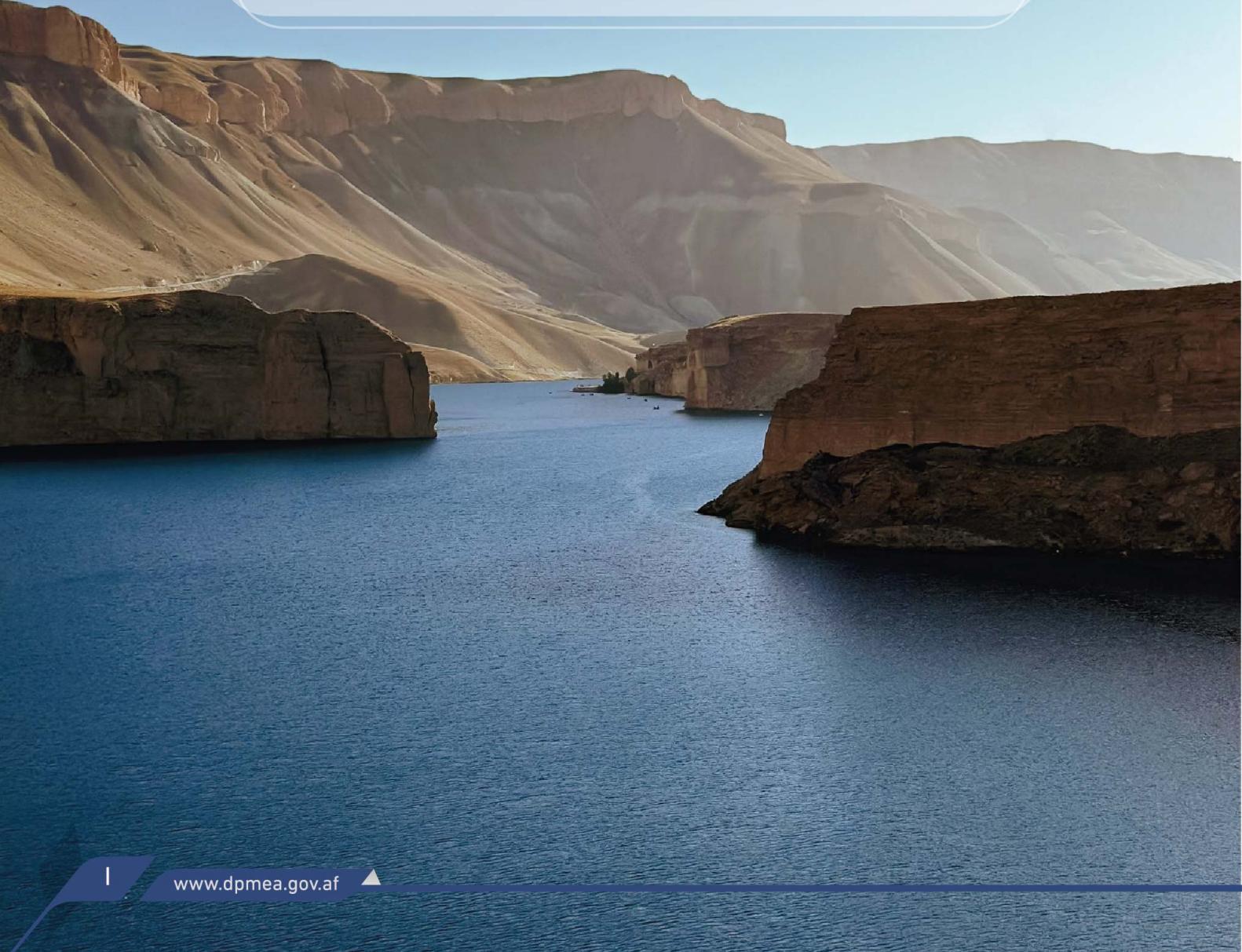
issues with issuing visas to tourists. Had this industry flourished, Afghanistan could have generated billions of Afghanis annually, just like other countries around the world. In most countries, the tourism industry forms the backbone of their national economy, generating billions of dollars annually. To give a specific example, in 2019, Turkey alone earned \$30 billion from the tourism industry, a significant figure. Therefore, it is essential to promote this industry, address the challenges faced by tourists, and restore tourist spots as well as ancient and historical sites. The Islamic Emirate, recognizing the importance of the tourism industry, has now begun its efforts to develop this sector. Alongside the restoration of ancient and historical sites, it has ensured the most crucial factor for tourists—security. Additionally, it has facilitated the visa issuance process. In this article, we will examine the tourism industry in Afghanistan, its importance in the national economy, and the efforts of the Islamic Emirate in this regard.

An Overview of the Importance of the **TOURISM INDUSTRY** in the National Economy

Author: Fazal Wali Shirani
Translated By: Sajad Ahmad K

In this article, the history of the tourism industry in Afghanistan, its value to the national economy, and the developments made by the Islamic Emirate in this sector have been highlighted.

Publisher: Deputy PM for Economic Affairs Office

Editorial Board: Maulvi Abdullah Azzam, Maulvi Zabehullah Nasir,
Amanullah Hanifi and Fazal Wali Shirani

Chief Editor: Maulvi Khaliq Dad Taqi

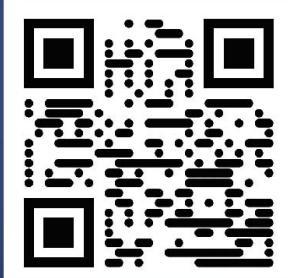
Deputy Chief Editor: Ahmad Shah Rashed

English Translator: Sajad Ahmad K

Graphic Designer: Ataurahman Saeid

Photojournalist: Massihullah Attaie

Printing Press: Baheer Printing Press

📍 Marmarin Palace, Malik Asghar Square, Kabul

📞 0202107500

✉️ media@dpmea.gov.af

🌐 dpmea.gov.af

**Please provide proper attribution when using content
from this magazine.**